

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

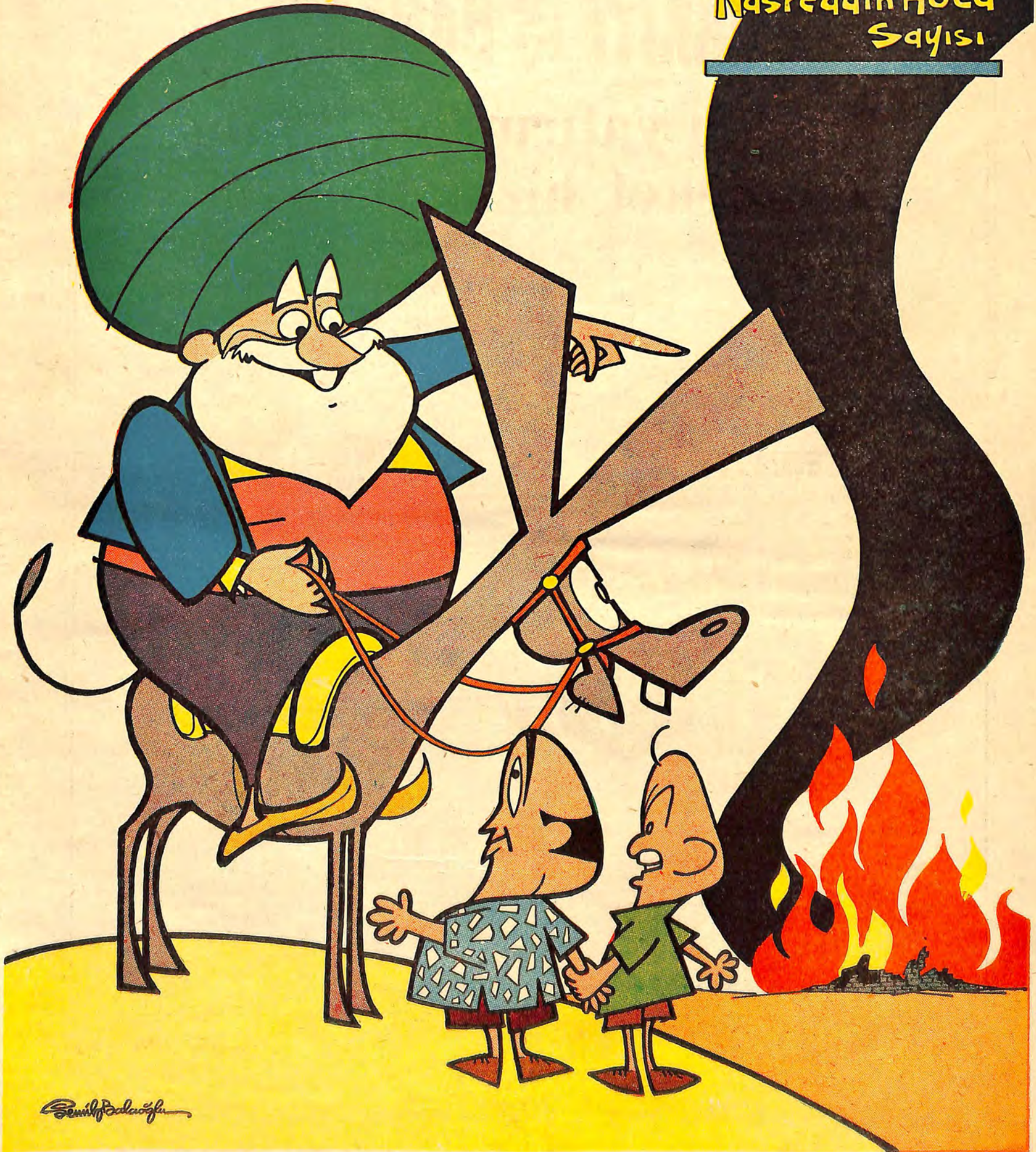
Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

Akbaba

Nasreddin Hoca — İçinde olmayın da,
neresinde olursanız olun!..

ilâveli
Nasreddin Hoca
Sayısı

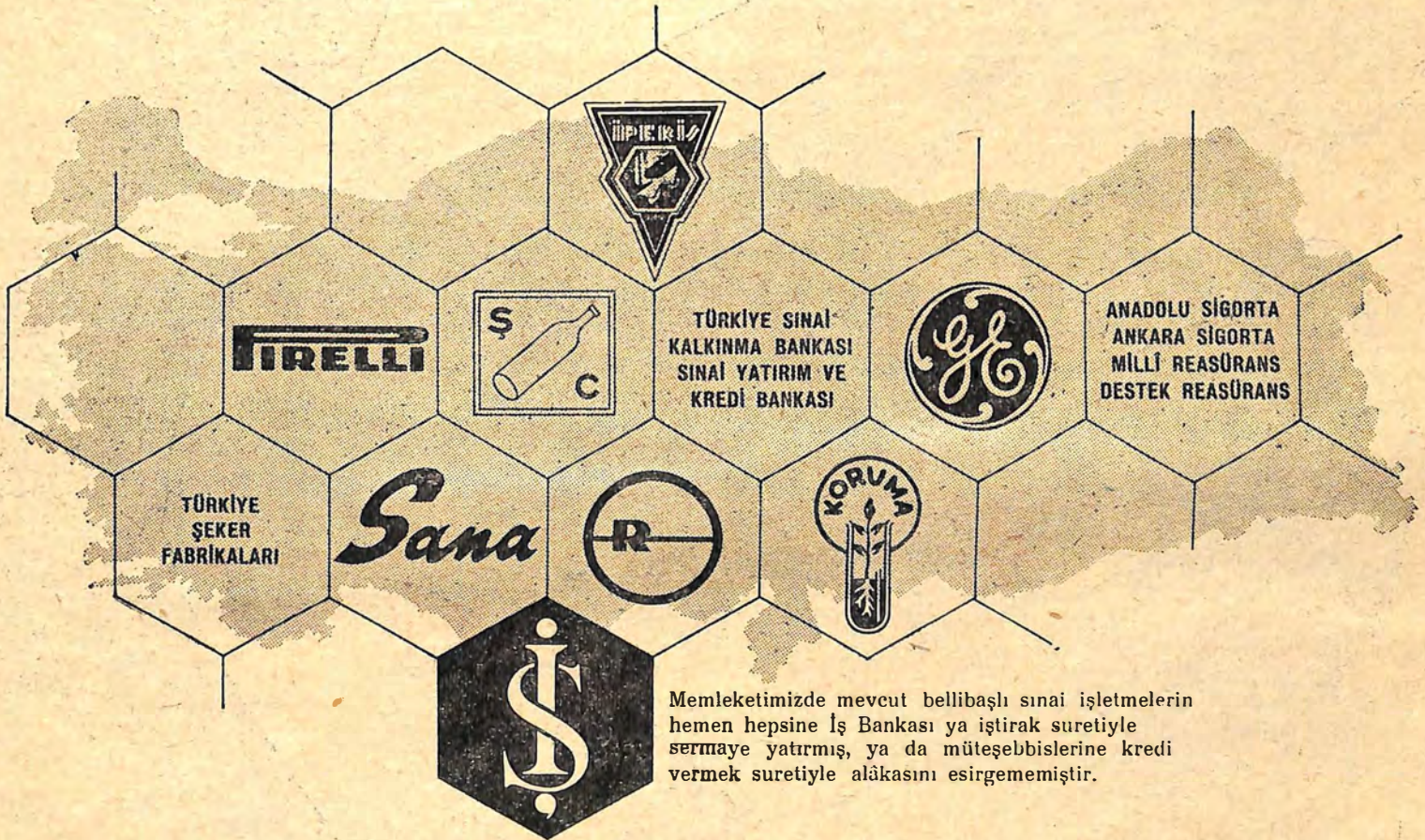

Semih Balıoğlu

YALNIZ BANKACILIK HİZMETLERİNDE DEĞİL...

TÜRKİYE İŞ BANKASI

faydalı yatırımlarıyla da
memleket hizmetindedir

Memleketimizde mevcut bellibaşlı sinai işletmelerin hemen hepsine İş Bankası ya iştirak suretiyle sermaye yatırmış, ya da müteşebbislerine kredi vermek suretiyle alâkasını esirgememiştir.

Türkiye İş Bankasının sermayesinin tamamına veya bir kısmına sahip olduğu müesseselerden bazıları:

PAŞABAĞÇE ŞİŞE VE ZÜCCACIYE FABRİKASI
ÇAYIROVA PENCERE CAMI FABRİKASI
İPEKİŞ MENSUCAT FABRİKASI
TÜRKİYE ŞEKER FABRİKALARI
TÜRKİYE ÇİMENTO SANAYİİ

TÜRKİYE PETROLLERİ
TÜRK - PIRELLİ LÂSTİKLERİ
VİTA VE SANA YAĞLARI FABRİKASI
RABAK ELEKTROLİTİK BAKIR VE MAMULLERİ
GENERAL ELEKTRİK AMPUL FABRİKASI

İZMİR METALURJİ FABRİKASI
EREĞLİ DEMİR VE ÇELİK FABRİKALARI
KORUMA TARIM İLÂÇLARI
ANADOLU SİGORTA
ANKARA SİGORTA

MİLLİ REASÜRANS
DESTEK REASÜRANS
TÜRKİYE SİNAİ KALKINMA BANKASI
SİNAİ YATIRIM VE KREDİ BANKASI
ULUDAĞ SANATORYUMU

TÜRKİYE İŞ BANKASI paranızın... istikbalinizin emniyetidir

(Yeni Ajans : 4788 — 96)

AKBABA

Yıl: 45 Cilt: 13 Sayı: 28 * Kurucusu: Yusuf Ziya ORTAÇ * 5 Temmuz 1967

Seninle de sensiz de...

ESKİ İstanbul'un kendine göre âdetleri vardı. Mahalle bckçisinin sopasını arnavut kaldırımlarına vura vura:

— Yangın vaaaaar! diye bağırması artık yetmişini aşkınların hayâllerinde dalgalanıyor. Tulumbacılar yerlerini itfaiyecilere bıraktılar çok şükür. Nerede bir yangın varsa itfaiyenin kıpkırmızı arabaları oradadır. «Şeytan arabası» ister istemez memleketi girmiş, atlı tramvay yerini trolleybüse ve fayton yerini otomobile bırakmıştır.

Eski ismiyle medeniyet, yeni adıyla uygarlık dediğimiz dalga ister istemez kapımızın eşliğindedir.. Evimizin zilini çalmaktadır. Yobaz bozuntusu ne kadar dîrense:

— İstemezük! diye bağırır da nafilidir. Çok uzak olmayan bir geçmişte:

— Çatal kaşıkla yemek günahdır, dinimize aykırıdır, diyen sof-ta kırmaları ne olmuştur? Hoparlör camilerimizin minarelerine tırmanıp şerefelerine oturmuştur. Düdüklü tencere düdüğü evlerimizin mutfaklarında fiyakalı fiyakalı öttürmektedir. Çamaşır makinesi bütün kadınlarımızın özlemidir. Buz dolabı artık Türkiye sınırlarının içinde yapılıyor. Köy kahveleri transistörlü radyonun avaz avaz sesiyle doludur. Köylü dayılar dünya ahkâmını ajans haberlerinden izliyorlar.

Ve televizyon hazırlıkları ilerlemektedir.

Uzun süre «Türkiye'de televiz-

yon gerekli mi, gereksiz mi?» diye tartışmalar yürümüştür. Elbette televizyonsuz bir ülke yirminci yüzyılda düşünülemezdi. Bugün değilse yarın, yarın değilse öbür gün, öbür gün değilse daha ötesi gün televizyon gümrüğümüzden içeri dılacaktı. Daldığı anda keyifleriyle birlikte dertlerini, nimetleriyle birlikte külfetlerini, yararlarıyla birlikte zararlarını getirecekti.

Çünkü medeniyet bir parça kadın gibidir. Lâtin şairi kadın için ne güzel bir mısra düşürmüştü:

«— Seninle de sensiz de imkânsız yaşamak!»

Medeniyetin nimetleri bizim canım Türkiyemizde şairin dediği gibidir. Havagazının musluğu-nu açıp kibriti çaktığımızda mum ışığı kadar titrek bir alev görürseniz, yemeği ısıtmaktan yoksun ocağa bakıp söylenebilirsiniz:

«— Seninle de sensiz de imkânsız yaşamak!»

Radyonuzu açmış maçı dinliyorsunuz, ya da Ahmet Rasim'den pek sevdiğiniz bir şarkının tam orta yerindesiniz. Birden «teknik ârıza» zevkinizin canına okuyor. Hemen mısraı tekrarlayınız:

«— Seninle de sensiz de imkânsız yaşamak!»

Dostlarınızla kırk yılda bir buluşmuş yemek yiyorsunuz, ya da sabaha yetiştireceğiniz bir dosyanın başındasınız. Birden şehir

cereyanı kesiliyor. Zifiri karanlıkta gözünüzü yummaya ihtiyaç bulunmadığından ağzınızı açabilirsiniz:

«— Seninle de sensiz de imkânsız yaşamak!»

Banyodasınız, tam yüzünüzü gözünüzü sabunladınız, terkos kesildi. Hiddetiniz yüzünüzdeki sabun gibi köpürünce hiç tutmayın kendinizi:

«— Seninle de sensiz de imkânsız yaşamak!»

Televizyon geldiği zaman elbette dertleriyle birlikte gelecektir. Kimbilir dört köşe ekranda ne münasebetsizlikler görecektir, ne patavatsızlıklar seyredecek, ne saçmalar dinliyeceğiz? Zaman zaman kızgınlıktan makineyi yere çalacak hale geleceğiz. Radyolarımızda seslerine tahammül edemediğimiz bir sürü sinamekinin yüzlerini görerek büsbütün zıvanadan çıkacağız. Humhum sesli alaturkacıların yağlı vücutlarını, kafadan kontak ye-ye'cilerin zıvırlıklarını izlerken televizyonu memleketi sokanların soy-larına soplarına her halde rahmet okumayacağız.

Ne var ki bütün bu hallerde, kaçınılmaz kaderin mısramı heceliyerek efkâr dağıtmaktan başka çare yoktur:

«— Seninle de sensiz de imkânsız yaşamak!»

Medeniyet, kaçınılması imkânsız bir misafirdir. Bırakınız Tür-

kiye'yi Afrika'nın balta girmemiş ormanlarındaki kuytuluklara bile uzanıyor.. Kapıları çalıyor. Uykulu gözlerle kendisine bakanlara:

— Hey uyanın artık, ben geldim!.. diye bağırıyor.

Biraz nezaketsiz de olsa, biraz canımızı da sıkırsa onu buyur etmek zorundayız. Radyosuyla, televizyonuyla, buzdolabıyla, motosikletiyle evlerimize taşınacak; bir parça başımızı ağrıtabilecek, bir parça huzurumuzu kaçırarak çaresiz...

Ve eski zamanların dağdağasız yıllarını hatırlayanlar bazı bazı içlerini çekerek, mırıldanacaklar:

«— Seninle de sensiz de imkânsız yaşamak!»

AKBABA

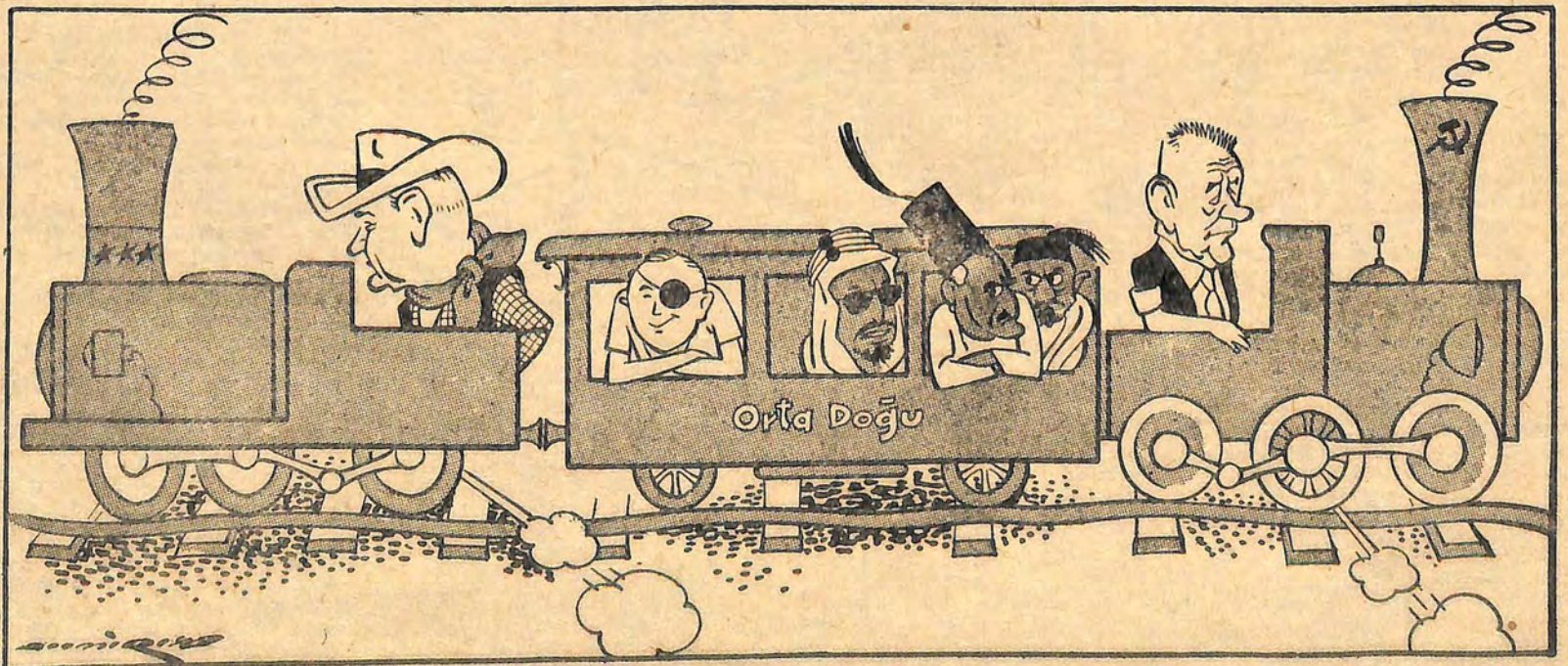

Büyükler - Küçükler

Görüştiler, görüşüyorlar; anlaştılar, anlaşıyorlar derken Orta Doğu konusunda fikir birliğine varamayan liderler, küs küs ayrıldılar. Şimdi Amerika, Rusya'yı suçluyor, Rusya da, Amerika'yı...

Bugünkü gazeteler de, De Galulle'ün, Rusya ile Amerika'yı suçladığını yazıyor.

Büyükler birbirleriyle atışıyor anlayacağınız. Küçüklere gelince: Onlar da büyüklere bakıp bakıp, birbirleriyle kapışıyor!

Yazısız

DİBİÇUKUR köyünün muhtarı Kılız Mahmut, Köy İhtiyar Heyetinin olağanüstü toplantısında:

— Muhterem âzâ gardaşların, diye söze başladı. Biliyonuz, bizim su nirden gelir? Çakmaklı kövünden. Bizim alitirik tellerinin ucu niryeye bağlı? Çakmaklı kövüne... Unumuzu öğütmiye niryeye giderik? Çakmaklı kövüne... Belki tutmayan, gafasını gıran, şifa için niryeye gider? Çakmaklı kövünü hocasına. Görüyorsunuz ki âzâ gardaşlarım, bizim Çakmaklı kövünün elâkımız hemî çok, hemî de fazla... Ama ne var ki, aramızdaki gan dâvâsı yüzünden, bi türlü iki kövün ilişkileri gelişmiyor. Kövümüzün selâmeti, hemî de Çakmaklı kövünün iktisadî ve ticarî ilişkilerimizin daha çok gelişmesi için, diyom ki, Çakmaklı kövünün mîkdarı Gafasiböyük Haydar'ı bizim köve resmî olarak dâvet edek... Ona, burada bizim kövün kendilerine olan sevgi ve muhabbetimizi fazlasıyla göstererek. Gösterek ki, hem bu arada politika yapmış olak, hemî de iki köv arasındaki iktisadî ve ticarî ilişkilerimizi geliştirek. En möhimi, gan dâvâlarına son verecek. Ne diyonuz arkadaşlar?

Azâların hepsi birden:

— Çoh eyi olur Kılız Mahmut, dediler. Yalnız ne varkim, biliyonuz Gafasiböyük Haydar'ın esas böyük olan yeri gafası deeldir de, garıdır. Şayet, biz o didiğin iktisadî ve ticarî ilişkilerimizi gaytan gibi guvvetlendirmek isdiyorsak, bu herifin garını bi eyicene doyurmak ilâzım.

Âzâdan Sulu Osman:

— Kövümün geleceği ve mutlu ufuklara tez elden gavyuşması için, evdeki gara goyunu seve seve veriyom, dedi.

Muhtar:

— Arkadaşlar, dedi, ben her şeyi eyicene düşündüm. Siz bu işi bana bırakın! Butçadan yapacağımız mesarif için bana selâhiyet virin. Gafasiböyük Haydar'a burnu bata bata et yedirek. Bu arada da bizim kövün şu mera işini açak... Eğerkim, Gafasiböyük bu işe he derse, o zaman kövün tüm sıgırınan beraber biz de yaşadık belleyin.

Muhtar Kılız Mahmut, cebinden bir yığın gazete çıkardıktan sonra, konuşmasına devamla:

— Arkadaşlar, dedi, resmî ziyaret deyip de geçmeyin. Bu işin çoh bi portokolu var.

Sulu Osman:

— Ağnamadım lan Mâmut, dedi, herife burda portakal mı yedireciyk?

— Ağnamazsınız ya!... Ben, portokol diyon, siz portakal ağrıyonuz. Yâni, portokol demek, Gafasiböyük Haydar'ı kim dâvet edecek, kim garılayacak, Gafasiböyük saat kaçda burda olacak, kaçda gayfeye oturacak, kaçda yimek yiyecek, kaçda garşılıklı nutuklar çekilecek, kaçda...

— Kenefe gidecek, diye âzâdan Selim atıldı. Ulan mîkdar, ha bi dakka evvel yemiş, ha bi dakka sona etmiş, n'olur sankim?

— Heç olur mu Selim emni? O zaman ziyaret gayrı resmî olur...

— Vay anasını! E, bu işleri kim ayarlayacak?

— Portokol gomasyonu.

— Vallaha bişiy ağnadıysam, Gafasim Gülek gibi şaşkın olıym!

— Ağnamazsınız ya... Ben bu işlerin hepsinin nasıl yapılacağını gazatalardan örgendim... Şimdi isder-seniz, Gafasiböyük Haydar'a bi dâvet mektubu yazak.

— Yazaak, dedi âzâlar.

Muhtar Kılız Mahmut, cebinden pembe bir zarf ve kâğıt çıkardı. Âzâlar:

— Vaaaş!... Kâada bah, kâada, dediler.

— Golay mı âzâ gardaşlarım? İktisadî ve ticarî ilişkilerimizi geliştireciyk, gan dâvâlarına son vereciyk.. Yazıyom... Çoh böyük zatı mohterem Çakmaklı kövünün mîkdarı Gafasiböyük Haydar macesdelerine...

Telli Reşit sordu:

— Ula, o macisde de ne?

— Macisde decl Reşit dayı, macesde. Yâni, macesde demek, eksilanz demek...

— Boyumuzdan böyük işlere girişiyok ya, baahım...

— Devam ediyom âzâ gardaşlarım... Öncem, iki köv arasındaki, dedelerimizden kalan dostluğu belirtmek!

— Heyya, dedi Sulu Osman, benim bubamın bubasının bubasının bubası Çakmaklı kövündenmiş, a nam derdi.

— Hıh işde, bunu yazak... Kövümüzün ireli gelen eşrafından, hemî de köv ihtiyar heyetinden Sulu Osman'ın bubası Cücük Gadir'in çoh böyük bubası... Adı neydi böyük bubanın Osman emni?

— Uhuu, nirden biliym?

— Eyi ölese... Adını unuttuğu böyük babasının aslı sizin kövden olup, aynı zamanda birçok dedelerimizin sizinle çoh eyi geçindikleri,

yalnız beş yıl evvelki gan dâvâsında sizden üç ölü, bizden dört ölü, dört yıl evvelki gan dâvâsında sizden sekiz ölü, bizden onbir ölü, bir yıl evvelki gan dâvâsında sizden beş ölü, bizden beş ölü ve yirmi yıl evvelki toplam otuzbeş ölüyü hesaba gatmazsak, Çakmaklı ile Dibiçukur kövlerinin dostluk ve gardeşlikleri... Durun hele, yahu bi devir olacğıdı... Hani, tarih dersinde met-tépte okutmuşlardı bize... Tamam, aklıma geldi... Çakmaklı ile Dibiçukur kövlerinin dostluk ve gardeşlikleri cilâh daş devrine gadar çıkmaktadır. İki dost ve müttelik, —Bu müttelik aynen gazatadan alıyom ki, portokola uya— köv arasındaki tarihi ilişkilerimiz göz önüne alırsa, belki akrabayk da... Allahın işi, olur da olur. Bu bakımdan, ticarî ve iktisadî ilişkilerimizin hemî daha çok gelişmesi, hemî guvvetlenmesi, hemî de geleceğe daha ümit-nen bakabilmemiz için, siz gardaş köv mîkdarı Gafasiböyük Haydar macesdesi hazretlerini, gelecek cuma gününü kövümüze dâvet ediyok.

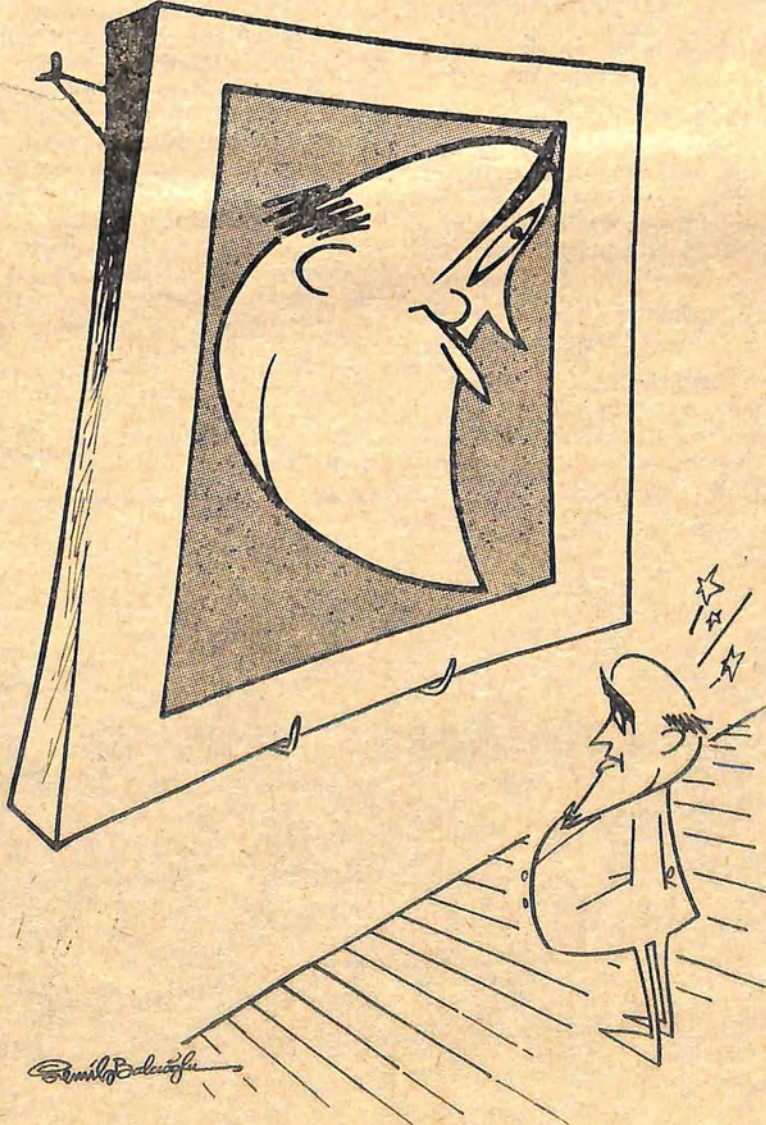
Dost ve gardaş köv Dibiçukur adına, mîkdar Kılız Mâmut...

Mektup zarfa yerleştirilip, açılacak yeri mühürlendikten sonra, Telli Reşit:

— Yarın ben gasabaya gidiyom, geçerken veriyim, dedi.

— Heç olur mu Reşit dayı? Bu

— Demirel çabuk sinirleniyor. —

— Ne kadar benzememişim bana ben!

mektubu Çoban Cafer'nen göndericiyk.

— O da niden?

— Portokol öyle de ondan. Biliyonuz, Cafer, Çakmaklı'dan göçüp geldi burya.

Mektup gönderildikten sonra, Dibiçukur köyünde bir faaliyetir başladı. Her tarafa, «Hoşgeldiniz dost ve gardaş kövün mîkdarı Gafasiböyük Haydar» dövizleri asıldı. Resmî çok kuvvetli olan kahveci Sait, kocanın bir helva kâğıdının üzerine iki gece, iki gündüz uğraşarak, kara kalemle Kafasiböyük Haydar'ın resmini yaptı. Gerçi resim, Kafasiböyük Haydar'a benzemiyordu ama, olsundu. Altına, «Bu, Gafasiböyük Haydar'ın resmidir» diye yazdılar ve dut ağacının dalına astılar.

Muhtar Kılız Mahmut, askerliği ni onbaşı olarak yapmış olan Kısa İbrahim'i protokol şefi yaptı, koluna kırmızı bez taktı ve eline de, neler yapılacağına dair ziyaret programını tutuşturdu.

— Ula İbraam, bi halt garışdıryım deme, sonam ticarî ve iktisadî ilişkilerimizi bombok eden!

— Etmem mîkdar gardaşım, etmem. Biliyon, esgerdeyken onbaşıydım. Hemî de mîtfak...

Nihayet beklenen gün geldi. Dost ve kardeş köyün muhtarı, Dibiçukur köyünü ziyaret edecekti. Haberi, o da, Dibiçukur'lu testici Şevket'le göndermişti.

Cuma günü, bütün köylü meydanlığa toplanarak Kafasiböyük Haydar'ın gelmesini beklediler... Deştiman (1) Ali, koşu koşu geldi:

— Ula kövli, sıkı durun, Gafasiböyüğün gâğısı Yarıkgayayı döndü!

Muhtar, dutun dibindeki yerini aldıktan sonra, Onbaşı İbrahim'e:

— Hadi ula İbraam, vezfen başladı! dedi.

Bu sırada, dost ve kardeş köyün muhtarını getiren kağı, çeşmeye yaklaşmaktaydı. Resmî programa göre, kağı orada duracak ve İbrahim, Kafasiböyük Haydar'ın inmesine yardım edecekti. Onbaşı İbrahim:

— Çüüüş, dedi.

Kağı durur durmaz, Kafasiböyük Haydar, arabadan inmeğe hazırlandı.

İbrahim:

— Dur ula, emne, dedi. Deştiman tüfenk sıhacak.

Deştiman Ali'nin alınıdaki terler nohut büyüklüğünde olmuştı. Tüfegin tetiği bir türlü oynamıyordu. İbrahim bağırdı:

— Hadi ulan gıcırak Ali, patlat şu tüfengi!

— Hay böyle tüfengin... Yüz kere didim, ulan mîkdar didim, denişdirek şu tüfengi didim. Horuzu gaktı, enmiyo.

— Ula endir, program bozuluyo...

— Ula, enmiyo işde!

— Dur yardıma gelem. Sakın enmiyesin ha Gafasiböyük!

Deştiman Ali ile, Onbaşı İbrahim, tüfegin başında tam beş dakika uğraştılar. Sonunda tüfek öyle bir gümleyiş gümlledi ki, namlusu boydan boya yarıldı...

Deştiman Ali:

— Vay ula Gafasiböyüğün gafası na... Getdi bizim iki mayış, diye oracıkta dövmeye başladı. Onbaşı:

— Hadi, şimdi en bahalım Gafasiböyük, dedi.

Dost ve kardeş köyün muhtarı, kağıdan atlar atlamaz, İbrahim yakasına yapıştı:

— Orta Doğu bitti.. Gelelim bizim Doğu'ya!..

— Ula yannış endin gardaş kövün mıkdarı... Arabanın solundan inecğdin!

— Oluversin, dedi Haydar.
— Heç olur mu yaa? Proğrama zırt düşüyo.

Haydar, tekrar bindi, tekrar indi. Bu sırada Kılız Mahmut, kağınının yanına yaklaştı. Elini uzatarak:

— Hoşgeldiniz, eksilanz haziretleri, dedi.

— Hoşbulduk.
— Size takdimat ediyim!... Bu, âzâdan Sulu Osman, bu, âzâdan Telli Reşit, bu...

— Çoh bi memnun oldum.
Onbaşı İbrahim, öne geçerek:

— Şindi dutun altında ayran içecen, hadi yürü, dedi.

Dutun altında üç bardak ayran içirdiler.

— Şindi gayfeye gideciyk, çay içilecek!

Kahveye gidildi, çaylar içildi.
Onbaşı İbrahim:

— Şindi nutuklar çekilecek, dedi. Önce sen, bizim mıkdar!

Muhtar Kılız Mahmut, iki kövün dedelerini ele alıp, tarihi ilişki ve dostluğu kurduktan sonra, uzun uzadıya iki kövün müşterek meselelerinden bahsetti. İbrahim:

— İnme masadan Mâmut efendi, diye bağırıldı. Şindi, enahtarnan, fahri hemişerilik virilecek!

Muhtar, demirci Şükrü'nün yaptığı kocaman anahtarı cebinden çıkararak:

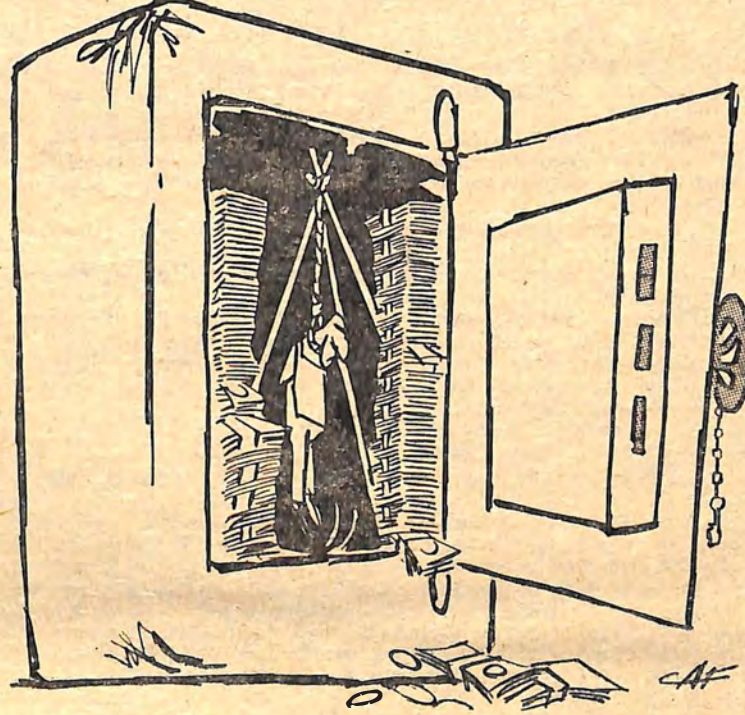
— Size kövümüzün enahtarını veriyoz, hemi de seni kövümüzün fahri hemişerisi olarakdan ilân ediyoz, dedi.

Meydan, alkıştan inledi. İbrahim: — Şindi sen gonaşacan Haydar hemişerim, dedi.

Haydar da kalktı, iki kövün dost ve kardeş olduğundan bahsettikten sonra:

— İktisadî ve ticarî ilişkilerimizin artmasından gayetle memnunum, dedi. Bundan kelli, sizin kövün suyunu iki misli vereciyk, ununuzu bizimkinden evvel övüteciyk, alitirginizin telini heç kesmiyecei. Çoh bi memnun ve mütasls olmuşum. Bu enahdarı, ebediyyen gıc cebimde daşıyacam. Sağolun, varolun!...

— Cellât Kara Ali, «Parasızlıktan kendimi asacağım» dedi. —

Son arzu

Meydan, yine inledi alkıştan. İbrahim:

— Şindi, eyvence başlıyor, dedi. Gel ulan sümüklü Bahri, ağnat bahalım!

Sümüklü Bahri, orta yere çıkarak «Bir varmış, bir yokmuş» diye başladı ve çok uzun süren bir keloğlan masalı anlattı.

— Şindi sıra, Deli Burhan'da!

Deli Burhan, orta yere çıkarak, «Ezo gelin ve Balta kesmez buz o-

lur» uzun havalarını uzata uzata, ağzını eye eye söyledi.

Bu arada, köylüden biri Kafasıbüyük Haydar'ın yanına yaklaşıarak:

— Mıkdar efendi, senin kız doğurdu mu? diye sordu. Deştiman Ali:

— Vay ulan patavatsız herif, dedi, heç bi gosgoca mıkdarı sorulacak şey mi lan bu? Yere giresice!... Eğerkim dokuz ayını tamamladıysa doğurmuşdur. Belkim onun da gafası, dedesininki gibi büyüktür. Bö-

yük mü lan gafası Haydar efendi?

— Epeyce, dedi Haydar.

— Zorluk çekmişdir ölese gızın. Keşkim, bizim ebe Zübra'yı çığır saydınız. Ne gafası büyüklere gunnatmışdır o!...

Programa göre, Kafasıbüyük Haydar köyde bir saat eşek üzerinde gezdirildikten sonra, Onbaşı:

— Şindi yimek faslı, dedi. Hadi Haydar eksilansı, mıkdarın evine!

Yemeğe öğleden sonra başlandı. İkinci vaktinde programa göre Onbaşı, Kafasıbüyük Haydar'ı zorla tuvalete götürdü.

— Ula yoktur!...

— Olmaz vallaha, edecen. Sonam proğram pozulur.

Nihayet, yemekten yatsı ezanında kalkıldı. Kafasıbüyük Haydar, dutun dibinde kağınsına bindirildi ve Onbaşı'yla beraber uğurlandı... Yarıkkaya'ya varınca:

— Mesac virecen, dedi Onbaşı.

— Ne masacı?

— Ne mesacı olacah, dostluk mesacı. Proğramda bu da var. Burdan bu taraf sizin kövün semaları başlıyomuş. Bizim semadan ayrılmadan evvel, bir iki lâf etmen gerekiyomuş.

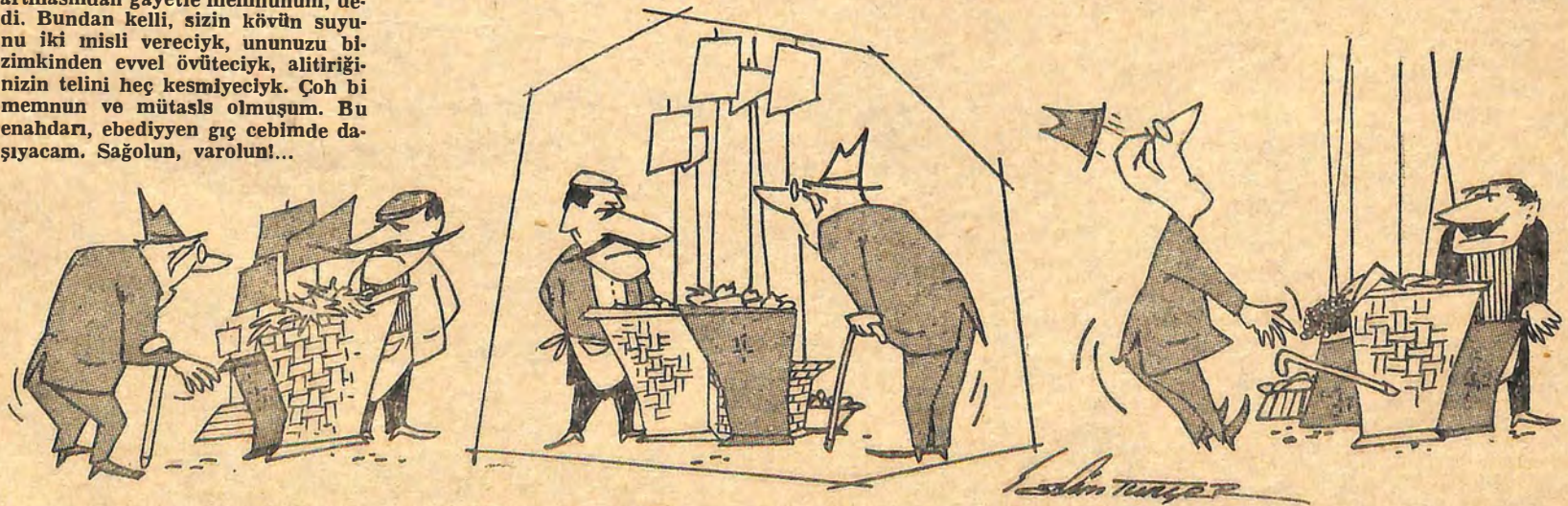
— Ediyim!... Kövünüze, selâm, sevgi ve muhabbetlerimi söyle! Hemide, de ki, mera işi tamam deli...

— Hadi var sağlıcağnan!...

Fakat, Dibiçukur'un muhtarı Kılız Mahmut'un bunca emek, bunca masraflarını, hemen o gece İpsiz Murat herbat etti. Sanki tam zamanı bulmuş gibi, o gece tuttu, Çakmaklı köyünden Geçti Şakir'in kızını kaçırdı. Kızın kardeşleriyle, Murat'ın kardeşleri arasında zaten öteden beri kan dâvası vardı. Hemen o gece sabaha karşı, Çakmaklı'dan altı, Dibiçukur'dan da onaltı kişi dünyasını değiştirdi...

(1) Köy Bekçisi.

Muzaffer İZGÜ

Türk bitkileri insanı gençleştiriyor. — Gazeteler —

Geçmiş Zaman Olur ki...

YUSUF ZİYA ORTAÇ

İNANMIŞ ADAM!

A CABA başka milletler içinde benim yaşitlarım kadar çileli bir kuşak var mıdır?..

Bizim ilkokul «Abdullahaga Mekteb-i İptidaisi» ydi. Bütün sınıflar bir odada toplanmıştı. Sıralar, yer sırasıydı. Evden getirdiğimiz bir minder üstünde, tahta döşemeye diz çökerdik... O zaman eğitim ve öğretim sistemi böyleymiş demeyiniz... Bizim Beylerbeyi'nin üst komşusu Çengelköy'ünde Rum mektebi, alt komşusu Kuzguncuk'ta Yahudi mektebi böyle değildi!

Biz, elifba'yı, zar zor bir yılda sökerdik. Arkasından gelisin «Karabaş Tecvit»!..

«— Kaçen harf-i metten sonra sebeb-i met sükûn-u âriz ile sâkin olursa...»

Yaş, altı yedi.. Daha gazeteyi kekeleyoruz. Ama ezberlediğimiz bu!

İlkokuldan orta okula atladık mı, haydi Arapça.. Gözlerimiz yumulu, iki diz üstü salınlıydık:

«— Nasare, yensiru, nasran, nâsirun...»

Okuduklarımızı, ezberlediklerimi düşünürüm de, kendi kendime acır, bir merhamet gülüşüyle:

«— Yine çok şükür, derim, daha fazla aptal olmamışım!»

İki büyük özlentim vardı: Kısa pantolon ve kız arkadaş!.. İkisi de yasaktı!

Büyüdüm: Yaş onsekiz, on dokuz, yirmi... Taksim Bahçesine, Tepebaşı Bahçesine gideriz.

Benim gençliğimde bu bah-

çeler ip kuşaklı serseri yatağı değildi, sahnesinden insanına kadar her şey güzeldi.

Biz, üç dört delikanlı bir masada soğuk biralarımızı yudumlardık: Başka masalardan gelen sıcak kahkahalarla eriyerek... Kadınsız masa yalnız Türklerindi!

Sahneye, ancak Ermeni kadınlarının çıktığı tiyatrodaki bi-

le seyirci salonunu bir tahta perdeyle ikiye bölerlerdi: Bir taraf harem, bir taraf selâmlık!

Vapurlarda kadınlar kamasının kapısı açılınca bir ışıltılı bakışla gözgöze gelmek, kaç gece rüyalarımız olurdu bizim!

Balkan Harbinde vatanlar kaybetmenin acısını biz duy-

duk.. İkinci Dünya Savaşında barbar ordularını İstanbul sokaklarında biz gördük... Üstümüze dağlar yıkılsa, bizi bastıran aşağılık duygusu kadar ezemezdi...

Ömrümüz, imrenmekle geçmiş, yutkunmakla geçmiş, göğsümüze sığmayan ahlarla geçmiştir... Taaa 1923'e kadar! Taaa Dumlupınar tepelerinde süngülerin şimşekleri çaktığı sabaha kadar! Taaa Mustafa Kemal'e kadar!

Reşit Paşaları, Mithat Paşaları, Ali Ulvi'leri, bütün devrimcileri, büyük saygılarla selâmladıktan sonra söyleyim: Biz Avrupalılığa, uygarlığa, çağdaş hayata ilk adımı Atatürk'ün ayaklarıyla attık!

1945'te, bizi bir adım daha ileriye götürmek isteyenlerin nasıl 1923 gerisine ittiklerini görünce, o, gözümüzde de, gönlümüzde de yaşadığı günleri aşan bir büyüklük aldı: Kendi kendisine geçen bir büyüklük!

Tek çıkar yol vardır: Atatürk ilkelerinin sönmez meşalesiyle aydınlanan yol!

Her partinin içinde buna inanan idealistler var... Hele partiler dışı, kaba politikaya sırt çevirmiş aydınlar çoğunluğu, tüm bu inanışta, bu güvenişte, bu yöndedir.

Türkiye'yi «idare-i maslahatçı» ların düşürdüğü bataktan ancak onlar kurtarabilir, o inananmış insanlar topluluğunun kuracağı Kemalist parti...

Bir inananmış adam, yüz inananmamış adamdan kuvvetlidir!

Yusuf Ziya ORTAÇ

29 Kasım 1962

Vatandaş Türkçe konuş!

GAZETELERDE bu başlığı görünce, kendi kulaklarımda otuz yıl uzaktan gelen kendi sesim, gençliğimin sesi çınladı.

Osmanlı İmparatorluğu her kavgadan yarı şehit çıkıyordu: Trablus harbinden bir elinin parmakları kopmuş, Yemen seferinden göğsü yaralanmış, Balkan savaşından vücudünün yarısı kopmuş!..

Her kurşun, her süngü, her kılıç yarısı, bizi, ölüm terleri döktüren bir can acısıyla kendimize getiriyordu.

İlk başarısız dilde ve edebiyatta gösteren milli uyanış böyle başlamıştır.

«Vatandaş, türkçe konuş!» O günlerin parolasıydı. Benim neslimden, sesi bu çığlıkla çınlamamış insan yoktur sanırım!

Başımı, uzaklarda kalan gençliğime çevirip bakıyorum. Çeyrek yüzyılı aşan zaman ötesinden uğultular geliyor:

— Vatandaş türkçe konuş!

— Vatandaş türkçe konuş!

— Vatandaş türkçe konuş!

Bu seslerde, zaman zaman yalvarış vardı, öfke vardı, emir vardı...

Ama, kızmakla, darılmakla, korkutmakla olacak iş değildi bu... Vatandaşın türkçe konuşması için Osmanlı İmparatorluğunun Türkiye olması lazımdı!

Peki, otuz üç yıllık Türkiye Cumhuriyeti içindeyiz. Oldu mu?

Eh, tam bir iyimserlikle «oldu» diyemesek bile, tam bir kötümserlikle «olmadı» da diyemeyiz: Peki çoğu Türk okullarında yetişen, asker ocağında pişen, yedeksubay üniformasını giyen yeni azınlıklar nesli türkçeyi ana dilleri kadar benimsemişlerdir artık...

Ben, Üniversiteli gençlerimizin yerinde olsam, «Vatandaş, türkçe konuş!» savaşına başka bir yön verirdim.

Nasıl mı?... Kürsüde, sahnede, radyoda, türkçeyi, bütün kısa heceleri uzatarak, bütün uzun heceleri kısaltarak, milli sesi, milli tecvidi bozanlara ve zengin dilimizi beş on kelimenin fakirliği içinde konuşanlara, yazanlara karşı savaşarak...

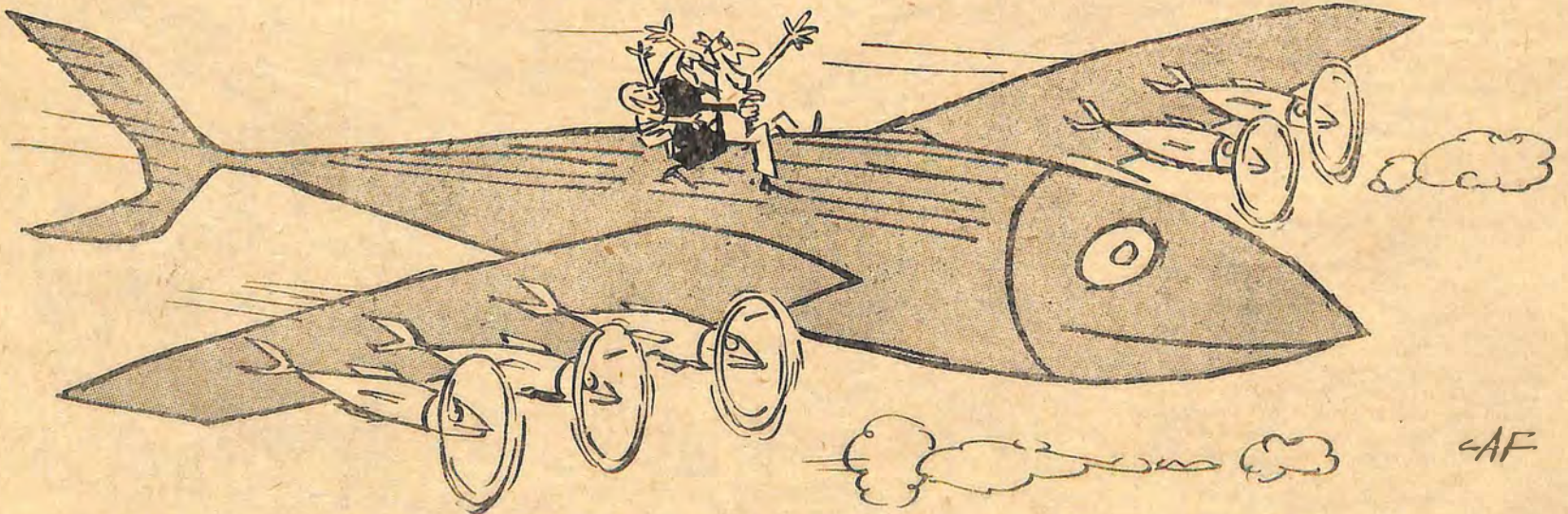
Geliniz, hep beraber asıl bu tehlikeye karşı yürüelim ve hep bir ağızdan bu tehlikeye karşı bağıralım:

— Vatandaş, türkçe konuş!

Yusuf Ziya ORTAÇ

26 Aralık 1957

İzmir'den İstanbul'a uçaklarla balık sevkedilecek. — Gazeteler —

Uç baba torik, uç!..

İNGİLTERE NOTLARI

Reşit
Aşcıoğlu

Geldim, gördüm...

Özetin özeti sözler vardır. Bunlardan biri de Romalı hükümdarlar-dan Sezar'a aittir... Geldim, gördüm, yendim. En büyük muharebeyi böylece özetleyivermiş.

Özetin özeti söz etmek biraz bize de düşen bir görev olduğundan ben de «Geldim, Gördüm, Döndüm» demeliyim, bir süre Londra'da bulunduğumu sonra birkaç ay memleket-te kaldığımı ve şimdi de tekrar Londra'ya döndüğümü anlatmak için. Ne var ki «Geldim, Gördüm, Döndüm» dersem «Görünce döndün ha!» diye bunu kötü mânâyâ çeken fesatlar olabilir; o bakımdan siz «Akbaba okurları» na ben 3 yıldır Londra'da bulunduğumu, 2 ay tatile yurda geldiğimi şimdi tekrar Londra'ya döndüğümü şöyle özetliyeyim: Geldim, Gördüm, Yazıyorum...

ÖNCE BİR BENZERLİK

İstanbul'a gelişimde memleketi-mizin bir bakıma İngiltere'ye çok benzediğini gördüm.

İngiltere tarihinde deniz sularının çekilmesiyle ün yapmış bir ülkedir. Hattâ Roma İmparatorluğu askerle-ri, İngiliz adalarını işgal için çıkart-ma yapmayı su çekilmesi yüzünden haftalarca ertelemişlerdir.

İngiltere'de bazen denizin 40-50 metre çekildiğine ve önünüzde koca-man çölün açıldığını şahit olur-sunuz.

Su çekilmesi olaylarından ötürü tarihte İngiltere kadar bizim de ün yapmamız muhtemeldir. Ne med-cezir o Yârabbi? O ne muazzam su çekilmesi bizim çeşmelerimizdeki! Bütün gün sular bir gidiyor bir geliyor... Dünya üzerinde insan oğlu hiçbir yerde bizdeki kadar med-cezir olayı görmüyor, suların gel-git'i karşısında başı böylesine dönmü-yordur.

ŞİMDİ DE BİR FARK...

Bir gün ev sahibim benden bah-çesi için bir ilaç alıvermemi iste-miştir.

Bana tarif ettiği dükkânda çeşitli tohumlar, soğanlar falan satılıyor.

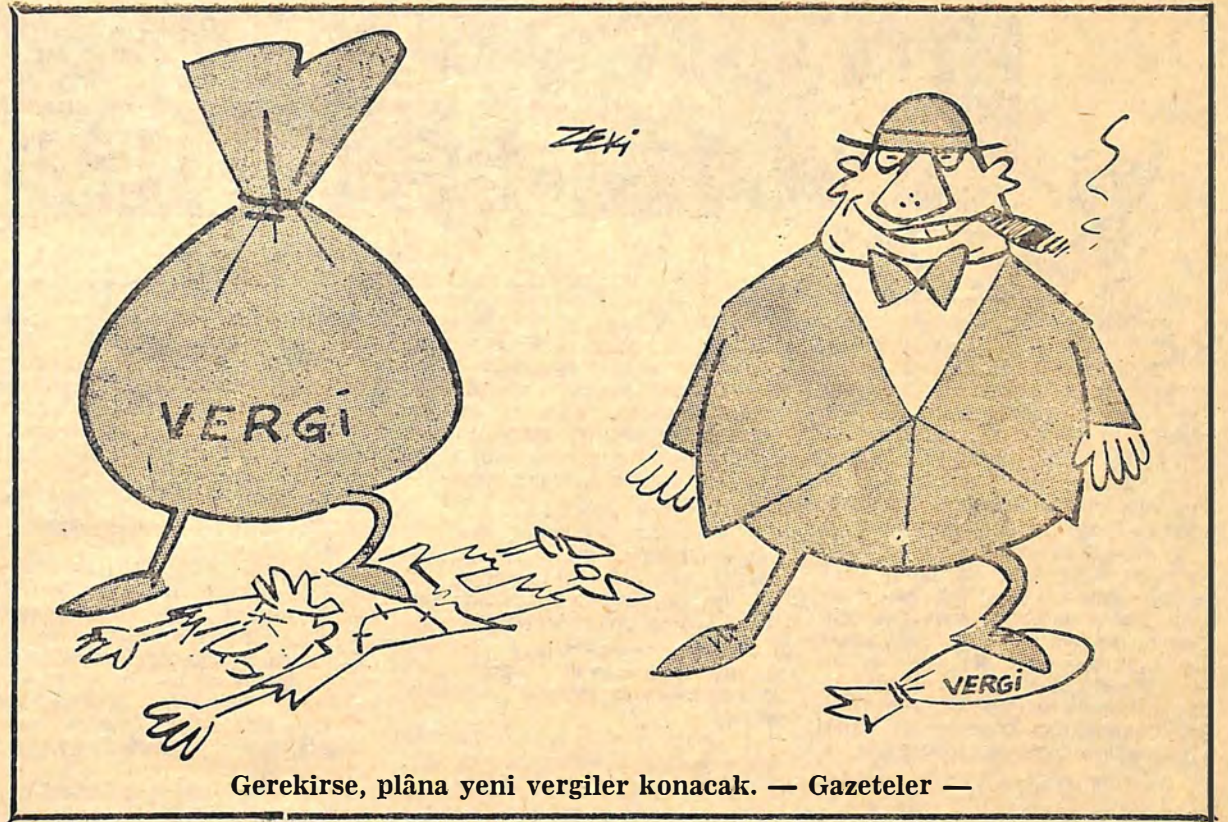
Doğrusu ben önce dükkâna gir-meğe çekindim. Daha ziyade kadın-lar için güzellik müstahzarı satan bir yeri andırıyordu... Tezgâhtaki a-dam kadına makyaj malzemesi tav-siye eder gibi «Efendim toprağın-zın şöyle güzel olmasını istiyorsanız şu losyonu, böyle parlak olmasını istiyorsanız falanca pembe tozu ser-piniz» gibi lâflar ediyordu.

Saç diplerini şampuanlamak gibi toprağın dibine losyon dökmek, yü-zü pudralar gibi toprağa özel tozlar serpmek... Hayret edilecek bir ihti-mam doğrusu.

Kısacası onlar toprağın karşısına geçip «Dile benden ne dilersin» di-ye yüzüne bakarlarken bizde de ter-sine güzelim topraklar —gezdim, gördüm gerçekten güzelim toprak-lar— «Dile benden ne dilersin» der gibi bize bakıyor da biz anlamıyo-ruz.

BİR GÜÇLÜK DAHA

Elimle geçen İstanbul gazetelerin-den birinde şöyle bir haber çarptı

Gerekirse, plâna yeni vergiler konacak. — Gazeteler —

gözüm: Güney Afrika Konseyine seçildik.

Yahu, 40 yılın başı madem bir Konseye falan seçilmişiz bari bizi şöyle bilinen bir yerin Konseyine seçselerdi... Böylece halkımız da, hükümetimizin bizi temsil için ne-reye gideceğini kolaylıkla bilmiş ol-lurdu.

MECBURİ EĞİTİM

Geldiğim günün akşamı işyerinde-ki arkadaşım:

— Daha iyice konuşamadık ama ben eve bu gece erken dönmeliyim, bizimki İspanya'dan dönüyor da, de-di.

Bizimki dediği 13-14 yaşlarında bir okul öğrencisi olan oğlu.

Avrupa'da ve özellikle İngiltere'de okullar yaz tatili için ülke-dışı gez-i-ler düzenlerler. Bu sayede çocuklar daha 12'sindeyken Fransa, İtalya, İspanya diye dolaşır, dünyayı öğren-meğe başlarlar.

Seyahati duyunca kim evde kalır ki!... Herkes okula akın ediyor kü-çük yaştan.

Mecburi eğitim diye de buna der-ler galiba.

ÜMİT BURNU

Süveyş Kanalı'nın kapanması üze-rine birçok Avrupa ülkesi ve Ame-rika, gemilerine Ümit Burnu'ndan dolaşmaları talimatını vermiş.

Bu arada Yunanistan'la Orta Do-ğu memleketlerine bu yıl pek ısına-mamış olan turistler de Ümit Bur-nu'ndan geçecekler galiba... Yani Türkiye yolunu tercih edecekler de-mek istiyorum.

Söylediklerimde bir karışıklık var sanmayın sakın... Bütün ümidimizi turistlere bağladığımız için bugün dünya iktisat haritasında memleke-timizin adı Ümit Burnu değil mi?

KÖPEK NESLİ TÜKENİYORMUŞ!

Kapıyı vurup odaya girdiğim za-man iki arkadaştan biri diğerine:

— Bu olur mu yahu, nedir bu za-vallı hayvanların hali? diyordu.

Halinden yakındığı hayvanlar kö-pekerlerdi.

Peki neymiş mesele?... Köpekler aç mıymış?... Yoo, özel gıdalarla bes-leniyorlardı. Köpekler bakımsız mıy-mış?... Yoo, özel doktorlarla yetişi-yorlardı.

Ya neymiş dert?... Efendim, İngil-

tere'de bakım ve ihtimam yüzünden hayvanlar hayvanlıklarını unuttuyo-larmış!

Otomobilde en iyi yer, evde en iyi köşe, bürolarda özel koltukta oturma, kapılardan girip çıkarken «Ön-ce köpekler» kibarlığına riayet der-ken hayvanlar hayvanlıklarını unut-muşlar ve değil ısırın, havlayan kö-ppek bile bulunamıyormuş artık İn-giltere'de.

Hattâ sekreter bir kızcağız var-mış, köpeğine o kadar unutturmış ki mazisini, hayvanlığını, onu o de-rece değiştirmiş ki, şimdi bu küçü-cük köpek, sahibesinin bir iş dola-yısıyla girdiği yerlerde büyükçe makyaj çantasının içinde sesini so-luğunu çıkarmadan durmasını bili-yormuş.

Olmaz ki canım diyordu arkadaş, günah bu hayvanlara, hayvanlıkları-nı unuttuyorlar.

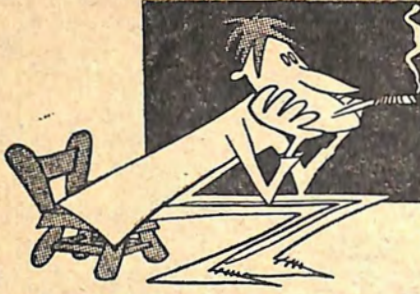
Sizin anlayacağınız, dünyada, Fransa'dan sonra en çok sayıda kö-peğin bulunduğu İngiltere'de köpek nesli —ama, bizim anladığımız mâ-nâdaki köpek nesli— tükeniyormuş!

Reşit AŞCIOĞLU

Dairelerde tasarruf yapılacak. — Gazeteler —

— Kâğıt kalem benden, at şuna bir imza müdür bey!..

Düşündük, taşındık

VEDAT SAYGEL

ESKİDEN bizim de çok büyük düşüncelerimiz varmış. Yalnız, makine denen mereti sevmeklerinden olacak, yabancılar tekniğe önem vermişler, bizimkiler tekliğin... O devirde de, teklik teklikmiş haal... Bir lirayla bir yıl geçinip, kalanını nasıl harcayacağını da on yıl düşünürmüş millet! Buna rağmen gelecek nesiller için yine de epey verimli olmuşlar. Örneğin, düşüncelerimizden biri düşünüp düşünüp, «Ayağını sıcak tut, başını serin, her şeye keder etme, düşünme derin» vecizesini bulmasaydı, şimdi biz milletçe meselelerin derinliğine inebilmek için, kimbilir ne kadar kafa patlatacaktık! Allahtan büyük keşfini zamanında yapmış da, bizleri düşünme kulfetinden kurtarmış!

Annemin söylediğine göre, rahmetli babam da sıkı bir düşünürmüş hani. O da, «Düşün düşün boktur işin» sözünü keşfettikten sonra öldüğünden:

— Bu kadar nüfusla ben ne halt ederim? diye başlamış annem düşünmeye...

Diyeceğim, hiç birine çekmemişim nedense. Beni daima başkaları düşünmüş, ben de daima başkalarının düşündüğü şekilde yaşamışım.

Sağolsunlar herkes beni sever, herkes beni düşünür. Hem öyle ki, gece yarısı yatağından fırlayıp:

— Yahu düşündüm taşındım da, senin için şöyle bir karara vardım, diye kapıma dayananlar bile bulunur.

Son işime girerken otuzyedim müracaatçının içinden beni seçen patronlarım:

— Düşündük taşındık, işe sizi almaya karar verdik, demişlerdi.

Elime bir tavsiye kartı tutuşturup, bu adamlara gönderen tanıdık da:

— Düşündüm taşındım, seni rahat bir işe yerleştirmeye karar verdim, dediği için, henüz ne iş yapacağımı da bilmiyordum.

İş bulduğuma çok sevinen eşim, bütün gece uyumadı. Gece yarısından sonra da beni uyutmadı:

— Birazcık açsana gözlerini ayol, diye dürttü. Düşündüm taşındım da, bu adamlar seni işe aldıklarına göre, her halde geçinebileceğin kadar bir para verirler kanısına vardım.

Kartı veren tanıdık:

— Fırt zırt karşlarına çıkıp, adamları rahatsız etme, demişti. Gerktiği gibi bahsettim senden. Nasıl olsa düşünüp taşınacaklar, kişiliğine uygun bir iş verecekler.

Bizim müessesede patron bir değil, iki değil, tam dört tane... Ertesi sabah üç numaralısı çağırılmış, gittim.

— Buyrun, dedi, oturun. Müessesemiz ve işiniz hakkında size bilgi vereyim.

Verdi. İş yerleri çok genişmiş. Buraya günde binlerce ton ham mal girer, binlerce ton işlenmiş mal çıkarılmış. Çalışanların sayısı, beşyüzü aşmış. Tabii bu kadar yorgunluğun arasında patronların bir de büro işleriyle uğraşmaları mümkün olamıyormuş. Bu sebeple yeni bazı elemanlar almanın ihtiyacını duymuşlar.

— Biz düşündük taşındık, büro işlerinin yükünü size devretmeye karar verdik, dedi.

İşim pek ağır sayılmazdı. Çok çok da büro personeline gereken kırtasiyeyi temin edeceğim, müessese adına yazılan mektupları postalayacağım, gelen evrakları ilgililerine vereceğim, o kadar. Yalnız maaşın maaşla benzer tarafı yoktu: Beş yüz lira!... Bunun da üç yüzü eve, kalanı seyretmeye!...

— Bu şimdilik, dedi patron. İleride daha başka imkânlar bulur, seni de kurtarırsın. Gelelim oda meselelerine... Daha rahat bir yer bulana kadar, şimdilik benim odamda çalışırsınız. Bodrumda güzel, büyük bir

masa olacak. Onu getirin, kurun, başlayın çalışmaya...

Bodrum, yerin üç kat altında! Masa çekip çekilecek, tutup kaldırılacak gibi değil! Ortada bir boş adam da yok ki yardım isteyeyim. Çaresiz altına girip, başladım basamakları tırmanmaya...

Tam masayı kurdum, oturacağım sırada, patronun bir numaralısı çağırıldı:

— Bak kardeşim, dedi. Biz düşündük taşındık, Rifat beyin odasında çalışmanızın doğru olmayacağına karar verdik. Her şeyden önce, müessesenin ciddiyetini korumamız gerekir. Şimdi siz kalkıp patronla aynı odada çalışırsanız n'olur?... Bir takım dedikodular çıktıktan başka, işinin patrona duyduğu saygı da azalır, değil mi?

— Ne yapmamı emredersiniz?

— Masanızı alın, gelin benimle...

Masayı yüklediğim gibi, ikinci katta bana verilen yeni odama indirdim. Aradan ne kadar zaman geçti bilmiyorum, dört patronun odasından, dört zil birden çaldı! Daldım birden içeri... Belimin ağrısından, ayakta güçlükle duruyorum.

— Kardeşim, dedi bir numaralı patron. Sizi tanımadığımız halde, hakkınızda epey bilgi topladık. Bu bilginin ışığında düşündük taşındık, müessese müdürlüğünü de size devretmeye karar verdik.

— Sağolun beyefendi.

— Yalnız...

— Evet yalnız?...

Bir takım yeni sorumluluklar yükledikten sonra müdüriyet odasını gösterdi:

— Masanız kurup, hemen işe başlayabilirsiniz.

Müdürlüğün verdiği gayretle yükledim masayı! Sigara paydosu bile yapmadan, hâlâ zilleri çalıp durmakta olan öteki patronlardan iki numaralısının odasına daldım:

— Gel, dedi. Düşündük taşındık

da, sizin için bakın neye karar verdik...

— Rıfkı beyden müjdeyi aldım efendim, sağolun, dedim. İdare müdürlüğü gibi şerefli bir iş lütfetmişsiniz.

— Haa, söylediler demek. O halde masanızı...

— Müdüriyet odasına taşındım efendim.

Şaşırdı:

— Hangi müdüriyet odasına?...

— Dördüncü kattakine...

— Yahu bu adamlar kendi başlarına nasıl karar verirlermiş? diye öfkeyle fırladı yerinden. Hem bağırıyor, hem de ramazan davulu çalar gibi koca yumruğunu masanın üstüne güm güm indiriyordu!

— Benden habersiz nasıl karar verebilirlermiş, ha?...

— Vermemeleri gerekirdi efendim.

— Haydi onlar verdi diyelim...

Benden habersiz verilen emirleri işçilerim nasıl uygularmış ha?...

— Uygulamamaları gerekirdi efendim.

— Alın masanızı, benimle gelin bakayım...

O önde, ben masanın altında, düşütlük peşine... İşin rahatını bulmuşum artık. Gündüz akşama kadar kattan kata, odadan odaya masa taşıyorum, gece sabahlara kadar evde büro ile idarenin işlerini yapıyorum.

Benim vaktim de, alışkanlığım da olmadıktan sonra kararım sevabına düşünmüş taşınmış, «Büro işleri için beşyüz lira verseler, idari işler için de şu kadar verseler...» diye hesaplar yapmış, durumumuzu düzeldiği kararına varmış!

Ev sahibi de düşünmüş taşınmış, daha önce veremediğimiz iki aylıkla, gireceğimiz ayın kirasını, «Toplan isterim» diye dayatmış! Oysa bizim patronların maaş sözünü ettikleri yok! İşe başlayalı bir ay geçti, henüz tesbit edilen beşyüzü de alamadım. Ayın bittiğini hatırlatmak için utana sıkıla yanına sokulduğum patronlardan biri:

— İşler çok ters gidiyor, dedi. Müesseseyi bir düzene sokamadığımızdan, ucun ucun her gün sermayeden gidiyor.

Konuştüğümüz yere masayı az önce getirmiş, popom havada, başım yerde, patronun karşısında iki büküm kalmıştım!

— Elbette zarar eder, dedi öteki. Bir iş yerinin idari kısmı sağlam olmadı mı, zarar önlenemez! Şu büroların dağınıklığına bak!

— Şu duvarları yıkıp, muhasebe servisini geniş bir salonda toplayarak nasıl olur? diye sordu üçüncüsü.

— Peki bizim odalar?...

Dördüncü ortak hemen bir kâğıt kalem çıkarıp, ayak üstü daireleri planladı:

— Bizim odalar dördüncü katta şöyle yanyana olur, muhasebeyi buraya alırız, yemekhaneyi...

Konuşa konuşa gittiler. Aralarında düşünmüşler taşınmışlar, istediği değişikliği yapması için fikir sahibine tam yetki vermişler. O da uzun uzun düşünmüş taşınmış:

— Önce burası yıkılacak, diye bana geldi. Fakat sana nereden oda bulacağız?

Belimin ağrısından soluk alamıyordum ki, cevap vereyim... İçimden, «İnşallah bana oda bulamazlar da, biraz kendime gelirim» diye dua ediyordum.

— Ben odasız da çalışırım, diye inledim. Hem daha iyi olur.

Adam kararını vermiş... İlle masayı yükleyecek sırtımızı!...

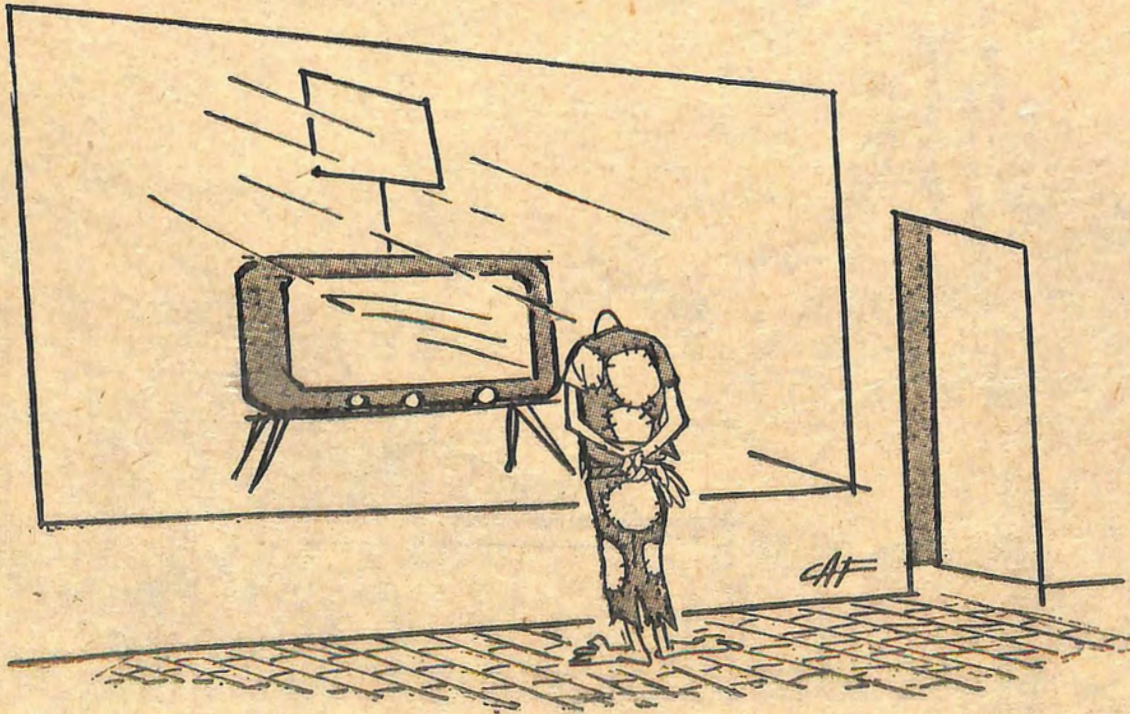
— Masasız müdür olur muymuş kardeşim?

— Vallahi olur, n'olacaktı yani?.. Soranlara seyyar müdür olduğumu söyledim.

Dinlemedi, gitti. Biraz sonra da:

— Küçük, şirin bir oda buldum sana; hemen al masanı gel, diye bir haber gönderdi.

Yerli televizyon alıcısı yakında piyasaya çıkıyor. — Gazeteler —

Yerli televizyon alıcısı!

İkına sıkına, çeke sürükleye götürdüm masayı...

— Bak, gördün mü, kutu gibi bir oda iştel!

Uğraştık didindik masayı soktuk. ama, bu sefer de ben dışarda kaldım!

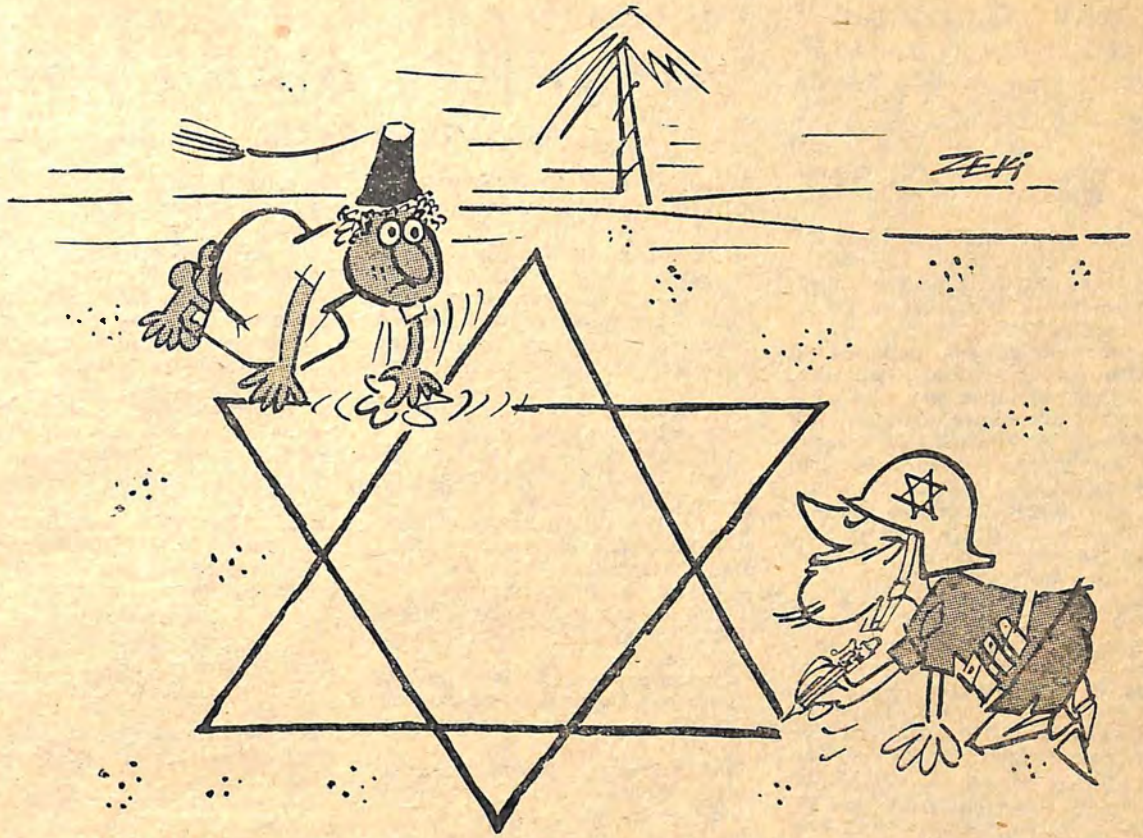
— Olsun, dedi patron, yeni bir oda bulana kadar idare ediver artık! Onbeş gün yerimden kalkmadım. Karım düşünmüş taşınmış, benim bir türlü isteyemediğim maaşımı gidip kendi almaya karar vermiş. Biraz somurtkan karşılayan patronlar:

— Nankör bir kocanız varmış, demişler. Yazıklar olsun... Biz onu o kadar düşündük, bir biro memuruyken tutup idare müdürü yaptık, rahatını temin için hangi odada oturacağınıza şaşırdık, o bizi yüzüstü bırakıp gitti! İşini terkeden adama maaş verilir mi?... Karım ardına bakarak dönerken de:

— Gene insanlık bizde kalsın, diye seslenmişler. Düşündük taşındık, bu seferlik affetmeye karar verdik. Eğer gerçekten çalışmaya gönüllü varsa gelsin, gelin gibi süslediğimiz yeni odasına masasını yerleştirsin!

Verilmeyen bir maaşın dargınlığı mı olur? Barıştık. Şimdi birinci patron beni düşünüyor, ikinci patron beni düşünüyor, üçüncüsü, dördüncüsü beni düşünüyor, ben sadece sırtımdaki masayla oradan oraya taşınıyorum!

Vedat SAYGEL

İsrail Dışişleri Bakanı «İşgal ettiğimiz topraklardan çıkmıyacağız» dedi. — Gazeteler —

YEDİ

PAZARTESİ

Bir yanlışlık var

Orta Doğu savaşı için İnönü, «Kazanan ifrata varırsa, çok şey kaybeder» demiş.

Soran mı yanlış sordu, Paşamız mı yanlış duydu acaba? Bak-sanız Orta Doğu'yu, Ortanın Solu ile karıştırıp, kendi başlarına gelenleri nakletmiş gene!

SALI

Yüz karası

Yeni alınan bir kararla zimmet, irtikâp, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik gibi suçlardan beş seneye kadar hapis cezasına çarptırılanların, sabıka kaydı silinebilecekmış.

Bu, bize konuyla ilgili bir fıkrayı hatırlattı. Kan dâvasından başka meselesi olmayan Karadeniz köylerinin birinde, misafiri ni yanına alan muhtar köylü gezdirir, fındık bahçelerini gezdirir, dağı ormanı gezdirir, gezdirecek

başka yer kalmayınca, «Haçan pirazucuk da kahramanlarımızdan söz edeyum daa» diye adamı mezarlığa götürür. Eski, yeni bir sürü mezar vardır önlerinde. Başlar sıradan tanıtmaya:

— Ha pu furdi, furuldi.
Geçerler yanındakine:
— Ha pu furdi furildi, furdil!
— Ha pu da furdi furdi furildi!

Misafir bakar ki, mezarlardan birini görmelikten gelen muhtar tutmuş yolu gidiyor, sorar:

— Ya bu?...
Utangaçtan renkten renge giren muhtar cevap verir:

— Haçan o pizum yüz karamızdur daa... O poh soyl ne furdi, ne furildi eceliyle gebedup gittil! Şimdi biz de, bu adamların sabıka kayıtlarını silmekle bırakmamalıyız diyoruz. Oldu olacak onlardan boşalan yerlere de, «Yüz karası» damgasını vurup, günümüzde sayıları pek de fazla olmayan namuslu vatandaşlarımızı almamız.

ÇARŞAMBA

Vah vah

Eğer gözlünüze ilişmediyse, geliniz birlikte okuyalım haberi:

«Kasap dükkânında et fiatlarını öğrenen bir otobüs biletcisi, kalbten gittil!»
Yaa, vah vah! Adamcağızı öldürmek için kasap dükkânına göndermeyi, acaba hangi düşmanı akıl etti?

PERŞEMBE

Bedava

Öteden beri bir hayat pahalılığı lâfı tutturmuş gidiyoruz. Yediden yetmişe milletin şikâyeti bu.

Vallahi de billâhi de haksız bu konuda Maşallah hayat o kadar ucuz ki, öntüne gelen bozuk para gibi harcıyor birbirini!

CUMA

Yavaş yavaş

Bir yandan ilgililer ikinci beş yıllık plânın yeni vergiler getireceğini açıklarken, bir yandan gazeteler yerli bir buluşun reklamını yapıyor: Mini etek yerine, Cici etek!

Eğer vergiler gerçekleşirse, modacıların uğraşmaları boşa gideceği benzer Zira ister mini etek olsun, ister cici etek, sırtımızda son kalan öte beriyi de yeni vergilere yatıracağız tek tek!

GÜN

CUMARTESİ

Bölge farkı

Gazetelerimizin biri, İngiltere Başbakanının durakta çekilen resmine, «Kuyrukta bir Başbakan» başlığını atmış.

Baktık da, bizdekinden pek farklı değil. Batı'da her Başbakan kuyrukta sadece otobüs bekler, bizde ise her politikacı bir Başbakanlık kapmak için kuyruğa girer!

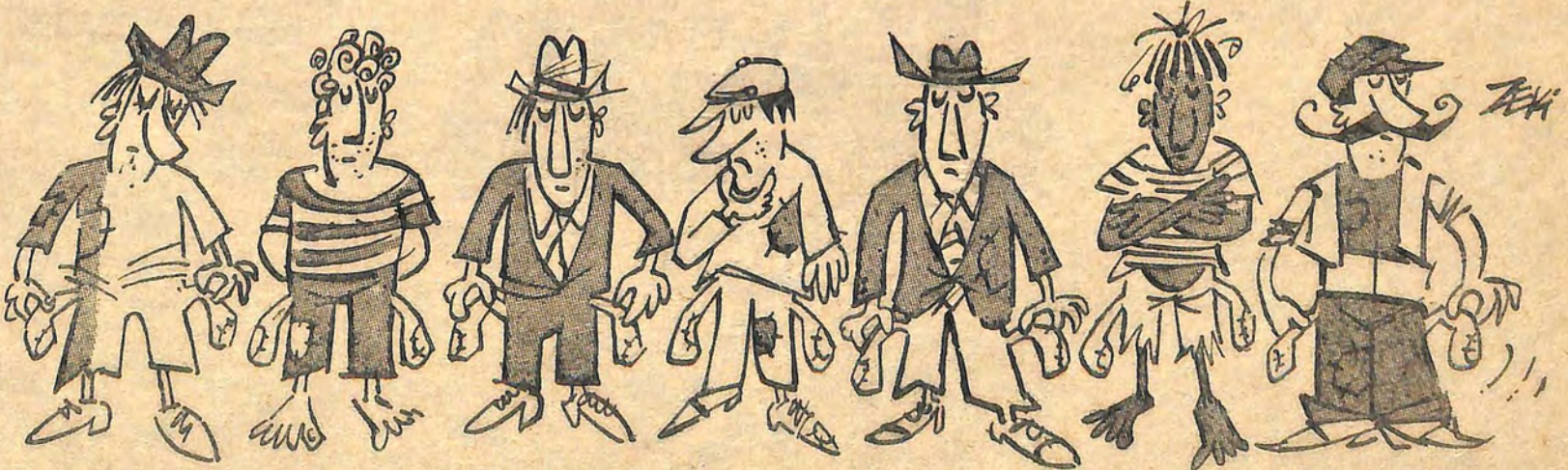
PAZAR

Hattâ hattâ...

Meclise bir önerge veren G.P. li Kırsa şöyle demiş: «D.P. iktidarı övülebilir ve bir partinin mensupları, kendilerinin D.P.'nin devamı olduğunu söyleyebilirler.»

Haydi canım, diliniz var mıyorsa biz söyleyelim: D.P.'nin devamı olan parti de, G.P.'dir. Adamlar durup dururken amblem olarak kurbanlık koç'u babalarının hayrına seçmediler ya...

Türkiye'nin 22 ilinde erkek sıkıntısı çekiliyor. — Gazeteler —

Yazısız

İRAN ELÇİLİĞİNDE ŞAHBANU'NUN KABULÜ

Bu seferleyin Akbaba'm değişece-
giz... Politikacılar bile politikadan
bıktıklarına göre (Baksana Parlâ-
mentoya uğrayanı az!) biz de ken-
dimize mola verdik, güç toplamak
için! Yorgunuz savaş meydanların-
dan!...

Yazım çıktığında İran İmparato-
ruyla eşi, Tahran'a dönmüş olacak,
ama okuyucularına gene gördüğü-
mü sunmak isterim... Degen bir ta-
rafı var çünkü!...

Sefaretin büyük salonunda (ki kü-
çüktür oldukça,) İranlı şantözler,
alı, turunculu, pembeli, kimi mer-
siyeler (tonundan anladık), kimi aşk
türkülleri döktürüyorlar. Her döktü-
rüşün sonunda da «erkân» canlanıp,
tak tak tak tak alkışlıyordu onları...
«Erkân», tek rango sırada, nal şek-
linde dizik oturmuştu. Şah ve Şah-
banu'dan başka hepsi azıcık yorgun,
kimisiye azıcık küskündü.

Erkân'dan olmayanlar ayakta bir-
birleriyle itişiyordu, şarkıcılardan faz-
la Şahbanu Pehlevi'yi görmek için...
İran büyük elçisi de «Ha sus, ha
pus, ha sâkin olunuz» diye operas-
yonları idare ediyordu. Bekledim,
nal şeklindeki sırada, İran sefiresi-
nin yanında, grand ünidorm oturan
Tural Paşa kalksın da «sevkü ida-
rey!» eline alsın diye. Kalkmadı, ya-
zık! Onun... Nazi, sade bize!... Nazi
mı?... Nazi ya!... Onun nazi, ol!...

BİZİMKİLER

Sırayla, Tural, Bozbeyle, Atasagun,
bayan Çağlayangil, bayan Demirel,
Sunay'ın eşi, Sunay, İsmet İnönü,
Demirel ve Çağlayangil'diler...

Arada bazılarını atlıyorsam, kusu-
ra kalmasınlar, hafıza bul!...

Ve bir resepsiyonda bu müzik fa-
sılları bana nasıl tesir yapıyorsa,
onlara da o tesiri yapıyordu... Za-
ten bu fasıllar, ya vakit doldurmak
veya insanların birbirleriyle konu-
şmalarını engellemek için düzenlenir,
başka şey için değil...

Alı güllü şantözler, büyütülmüş,
çekiştirilmiş gözlerle, mikrofonu in-
letiyorlardı... Karşıda, bütün salonu
içine alan bir ayna vardı, ben bizim-
kilerin akis ve tepkilerini aynada iz-
liyordum, rahat...

Tural, lâcivert üniformaları için-
de, güleçti... Aaa... Güleçti... Hatta
İran sefiresine eğiliyor ve sohbet-
ler ediyordu... Aaaa!... Sohbetler e-
diyordu... Tabii bir «peder» evde
sert ve otoriterdir di mi?... Evin di-
şında da tersi olabilir!... Suç... E-
vin içindekilerde!...

Bozbeyle, tek gülmüser «büyütlü-
müdü», tek! Öbürlerine n'olmuştu
ki?... «Yorgunluk» dediler... Gülmü-
semezlikleri yorgunluktanmış!... Şü-
ktir şüktir, başka dertleri olmasın
dal!...

Atasagun her zamanki Atasagun'du.

Hanımları az kalsın atlıyordum...
Bayan Çağlayangil, her zamanki
gibi, ölçülü, kibar ve dostlarına
dosttu... Bir yeşil ve altın karışımı
brokar elbise giymişti, yarı-rektan-
güler yakalı, ve yakının etrafı rango
rango, altın payetlerle işlenmiş...

Nazmiye Demirel, kopkoyu yeşil
sire setenliydi, bütün belden öncesi,
altın sırmayla süslü ve beyaz-altın
pabuçları vardı ve her zamanki sıh-
hatli ve güleç hali...

Şimdi, durun dostlarım; burada
bir intermezzo yapalım!... İlle yer-
mek âdetini fazla edindik!... Önü-
müze ne gelirse yeriyoruz! Bu hu-
susta basında yazılar yazıldığı ve
birkaç okuyucu mektubu aldığı i-
çin, konuya değiniyorum. Mektupla-
ra ayrı cevaplar vermek istemedim.
Zamanı geldi, yeri geldi!...

Bayan Demirel 60 parça esvap
yaptırmışmış Enstitide, yalnız ku-
maş parasına hemen hemen... Aaaa
vaaaay, olur muymuş?... Olur, valla
billa olur, eğer olmuşa. Dünyanın
her tarafında bu böyledir. Palavra
sıkıştım yok... Bu böyledir... Fran-
sa'da büyük moda evleri Cumhur-

ANKARA MEKTUBU

Nimet ARZIK

başkanının eşini olsun, Başbakanın
eşini olsun, hattâ, dünyanın dört
bucağına serpiştirilmiş büyük elçi
eşlerini olsun, hattâ ve hattâ Fran-
sa tahtının vârisi sayılan Comte de
Paris'nin on çocuğunu olsun (evet
Fransa, hürriyetler diyarı Fransa!)
hemen hemen hiçe giydirir. «Faire
des prix exceptionnelles» derler bu-
na!...

Çünkü, bu kişileri, memleketle-
rinin elçileri ve kendilerinin natürel
ve prestijli reklamları sayar moda
evleri... Büyük görürler çünkü. U-
zak görürler çünkü!...

Onun için dostlarım, düşmanla-
rım, hem bana kızmayın bu söyle-
diklerimden ötürü, hem de başka
şeye tutulun, tutulacaksınız!... Tu-
tulacak o kadar şey var ki!... Bütün
iktidarları yıpratacak kadar, yıkacak
kadar şey var!...

Cumhurbaşkanının eşi, serpmeye
gümüş sâriden kesilme bir ansambl
giymişti, ve arjante pabuçlar. Saç-
ları ufak ufak bukleli idi!...

İsmet İnönü... Görmüştü, geçir-
mişti, siyasetler içinde yoğrulmuş
ve artık yorulmuş... Yorulmuş kili...
Yorgunluk emâreleri gösteriyordu,
ilk defa ummun önünde... Vücudu-
nu rahatlatıyor, ayaklarını kıpırda-
tıyordu. İnsanın canı bir tabure fa-
lan getirmek istiyordu, bacaklarını
uzatabilsin diye, hele türküler sü-
rüp sürdükçe, hele piyanist, uygar-
lık belâsı «bis» lenince!... Gene de-
rim, bu müzikal intermezzo'lar bir
resmi kabulde, beyhude ve üzücü...
Mevhibe İnönü, yüzünde hâlâ, kıızı
Özden İnönü'nün kazasının üzüntü-
sünü taşıyordu, kibar, zarif... Bir
köşede kalmıştı... Demirel ve Çağ-
layangil'in biraz arında... Sonra,
piyaniste yer açılması icabetti ve
Çağlayangil Mevhibe İnönü'nün ar-
kasına geçti!...

VE DEMİREL...

Demirel'i atlardım, ondan ayrıca
azıcık söz etmek için...

İktidar neden ki, gülmüsemeyi in-
sana unutturuyor, Başbakanım,
ha?... Dizi'nin en gülmüsemeyi si-
masıydı... Çağlayangil yanına otu-
rup konuşmağa başlayınca dekl!...

Ona gülmüsedil!... Yahu biz ne yap-
tık ki bize bunca küs bakıyor! Sahi,
ne yaptık?...

Bir müşterek tarafımız var: Mü-
zik fasılları müthiş canını sıkıyor.
Benim de... Ben daha fazla belli e-
diyorum... O... O da belli ediyor!...

Anlamağa başladığım bir tarafı
var. İktidarın dış şatafatı, ama en
dış, ona vız geliyor... İktidar, ikti-
dar için ekolünden... E, bizde bu e-
kol köklü!... Onun için rahat rahat
oturuyor, ellerini kavuşturup önün-
de, şu «fasafiso» biter bitmez iç
kavgalarımıza dönecek diye... Acele
etmeğe lüzum yok kavgalara dön-
mek için, acele etmeğe lüzum yok!...

Devlet Başkanı, genç İmparatori-
çenin yanında oturuyordu.

...VE ONLAR

Ve onlar dediğim, Farah Pehle-
vi'yle İmparator yanı...

Ve onlar... İyiydiler. Hele İmpa-
ratoriçe...

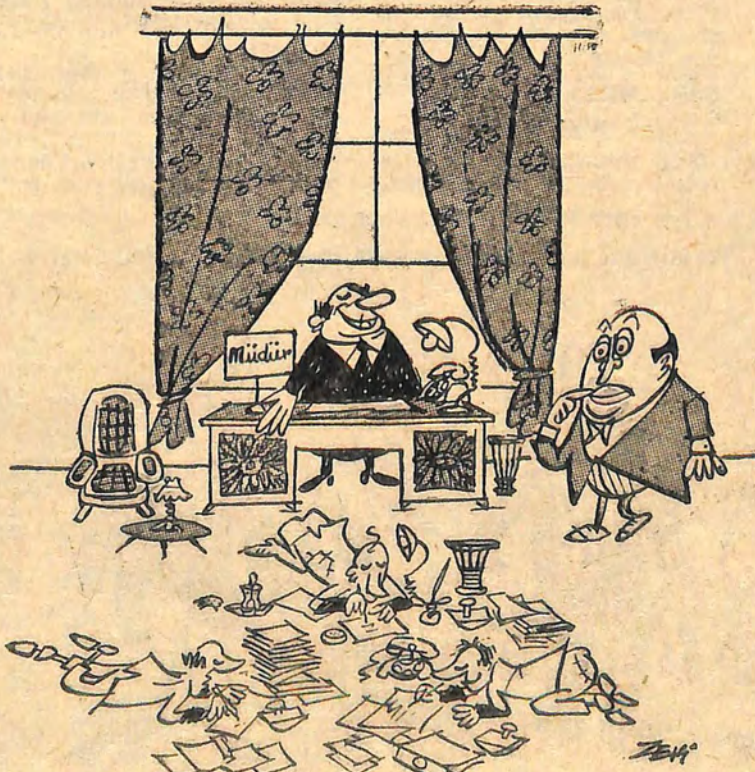
«Geçmişten yadigar» bir müessesesi-
nin, batan-güneş-zerafetini taşıyor-
lardı...

Resimleri, nedense Farah Diba
demeğe herkesin inat ettiği Farah
Pehlevi'yi tanıtıyor. Fotojenik de-
ğil. Fotoğraflarından çok çok daha
sevimli. Resim, gülsün, bakışın ı-
hlığını veremiyor... Geçen seferki
İmparatoriçe, Süreyya, çok çok foto-
jenikti. Gerçekte bir buzul, bir so-
ğuk, bir hoyrat tarafı vardı. Bu öy-
le değil, yarı zambak, yarı yasemin,
yarı çocuk, yarı genç kız ve bir ipek
yumağı gibi kişiliği var.

Giyim kuşamı... Kusursuzdu, vü-
cudu gibi... Gene selviden başka
benzetme bulamıyacağım. Selvi sel-
vi bir boy, nârin kollar, nârin bir
vücut. Çekik bir yüz. Birdenbire bir
gülmüsemenin aydınlatığı koyu fin-
dık rengi gözler. Saçlar, zannedildi-
ğinden açık: Kumral... Jestler, ken-
diliğinden ölçülü, rahat. Can... Bi-
raz sıkın, biraz dalgın... E, hep
pederleri yaşında insanların arasın-
da gezinmek belki çok şey öğretir
amma, pek eğlenceli olmaz her za-
man...

Elbisesi dildirdi: Ahû duduk rengi,
ağır ve ham ipekten. İçli duble! Or-

Demirel, devlet dairelerinden tasarruf istedi. — Gazeteler —

— İşte beyefendi, emirleriniz üzerine tasarrufu yaptık!

tadan, boyundan eteğe kadar dikiş-
li. Arkası sivri dekolte, sivrinin üs-
tünde «Ben Paris'te yaratıldım» di-
ye türkû söyleyen aynı kumaştan e-
zik koskocaman bir gül. Göğsünde,
o en güzel elbiseleri katleden bil-
mem ne nişanın en yüksek pây-
esinin kordelâsı... Beyaz, lâcivert ke-
narlı!... Ama o kadar tabiiikle ta-
şıyor ki nişanı, elbise katılmıyor
da kordon süs haline geliyor. Boy-
nunda, iri iri üç dizi pırlantadan
gerdanlık. (Bu teferruat hep hanım-
lar için, onlar için o kadar az yazı
yazdım ki, azıcık tâmir yoluna git-
mek istiyorum.) Şu son zamanlar
herkesle barış halindeyim de!...

Başında, «İran Hazinesinin mücev-
herlerinden» bir kısmı. Taç haline
getirilmiş. O da üç dizi çepçevre.
Bitmemiş bir hisarı hatırlatıyor. Pırl-
antaların kesimi kare, dikdörtgen
veya baget... Tacın arkasından, çe-
kik bir topuz... Ancak o boyla, o
ince yüzle, hem o kuvafor, hem o
taç taşınabilir... Alı pullu dansöz-
lere iltilaf etti. Onlar da önünde diz
büküyor. Halkı bilmem ama, her
halde sanatkarlar çevresinin İran'da,
Sarayda prestijli bol, çünkü iliş-
kiler rahat. Bir hafif diz bükme Şa-
hın önünde. Bir el sıkma bizim Dev-
let Başkanımıza... Bir hafif diz bük-
me, Farah'ın önünde. Bir el sıkma
bizim Devlet Başkanımızın eşinin
önünde... Hele turunculu ve beyazlı
piyanist hanım'ın sarayla giriş çı-
kışları olduğu pek belli... Hüktüm-
darlardan yakın dost muamelesi gö-
rüyor. Bizde, hüktümranlarımızdan,
yakın dost muamelesi gören sanat-
kâr yok... «Aman yapma» demeyin.
Benim anladığım alın alına, eşit e-
şite ilişkiler yok, demek istedim!...
Öylesine yok ki, Çankaya köşküne
dâvet edilen, Şahın gelişile verilen
dâvete katılan Rüveyde Sinanoğlu'
dan başka yazar çizer dergisinden
kimse göze pek çarpmadı. Biz, İs-
tanbul gazete ve dergilerinin (belli
başlıkların) mümessillerini pek
görmedik!... Yazarlar görmedik. Sa-
natkarlar görmedik! Zararı yok!...
Sanat bundan ölmez ki... Ölecekse,
karşı taraf ölü!

ŞAH!...

Epey değişmiş... Yüzüne, bir sürü
mücadelenin gölgesi ve zirvedeki
yalnız adanın melâli çökmüş... Me-
loman... Müziği, hele klasik müziği
bir o «diçti»... Başını hafif hafif sal-
layarak... İç âlemi gergin!...

Kabine üyelerinin çoğu yoktu.
«Dostluğa dair» kitabının sahibi,
dostum Mehmet Turgut neredeydi
ki?... İçişleri Bakanı Faruk Sükan'ı
da görmedik. Gördüklerimizden ru-
hu ve zekâsı gürbüz, her zaman
«neyse o», İbrahim Tekin ve Cihad
Bilgehan.

Cihat Bilgehan'ı bir hanımın ta-
bağına istakoz tevziinde gördüm.
Dirhem dirhem, miskal miskal, Ma-
liye Bakanınca koyuyordul!...

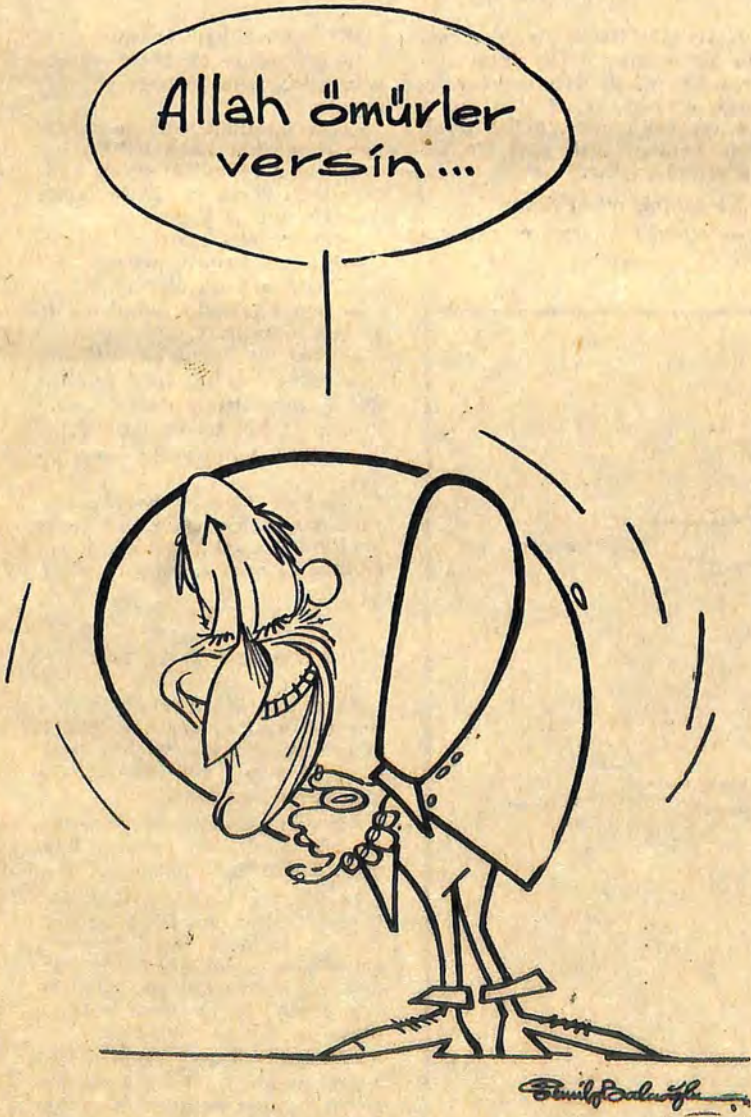
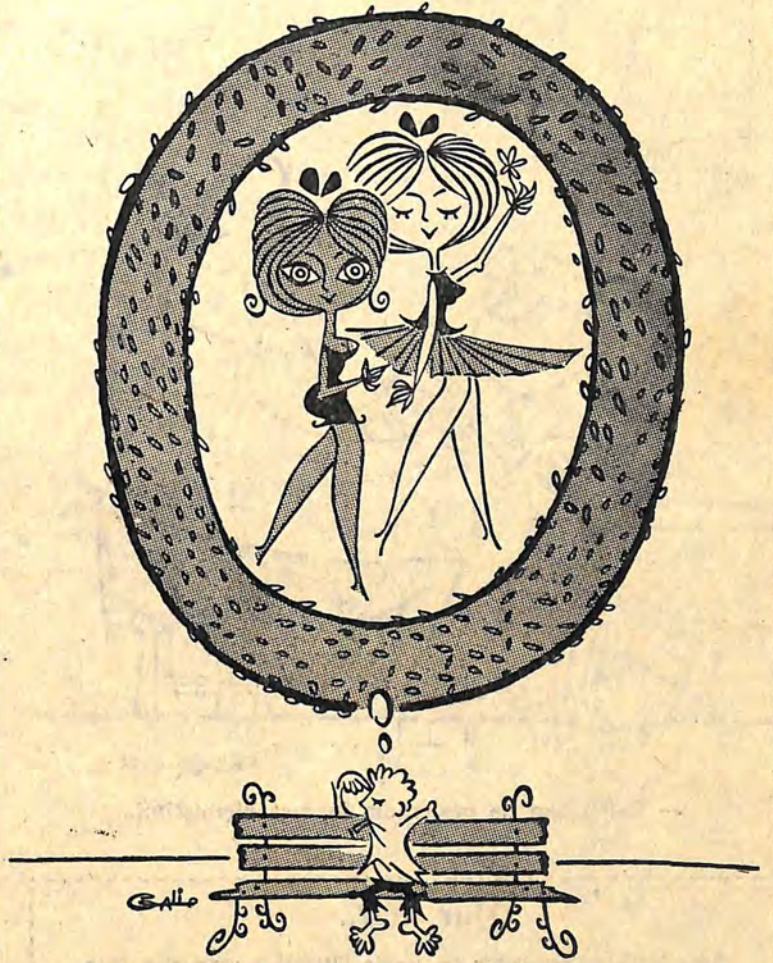
DAHA KİMLER VARDI?

«Le tout Ankara»... Yani Ankara'nın
kalbur üstü kişileri... Yeni pro-
tokol genel müdürü, Şefik Fenmen
ve karısı Perihan Fenmen'in sene-
lerden beri bir nebze değişmediğini
yakın uzak dostları birbirlerine fısıldı-
dılar... Şefik, tenis şampiyonu vü-
cudunu ve Oksford'tan mezun halini
kaybetmemiş, karısı da, Karyer
diplomatiğin bile soğutamadığı sı-
caklığını. Yok yok Dışişlerinin genç-
ten kuşağı epey «yüz ağartıcı». Ha-
nımlardan bahsediyorum...

Senelerden sonra karşılaştığım
Râna Eldem, gene pür «distinction»...
Genel sekreter muavini, basının
bunca hırpaladığı İtler Türkmen'in
karısı Mina Türkmen, sadelik'ler i-
çindeydi ve mavi vual imprime,
«sârimtrak» elbiseler...

Hepsinin bir kanıksamış, bir ra-
hat hali vardı. Bir önceki kuşak
öyle miydi?... Yooo!... Ne geçer!...
Dünyayla ilişkisi kesilmiş insanlardı
çoğu...

Yazı, yazdıkça uzuyor... Bu «mon-
den destan» burada keselim!...

— Zaten ben de peştemala kıymet biçmiştim!..

İkisi birden — Bana görünm

Olur mu?..

Genç bir kıızı, kasabanın en zengin ihtiyarına vermişler. Bunların uzun zaman çocukları olmamış. Günün birinde bir çocukları dünyaya gelince, önce herkes hayret etmiş, sonra da bir dedikodudur başlamış. Bir de Nasreddin Hoca'ya sorulmuş, demişler. Bir gün toplanıp Hoca'ya gitmişler:

— Hoca efendi, yüz yaşındaki adamın çocuğu olur mu?... diye sormuşlar.

Nasreddin Hoca bir müddet düşündükten sonra:

— Eğer yirmibeş, otuz yaşlarında komşuları varsa olur!... cevabını vermiş.

Pîrimiz Nas

Kokmuş balıkl

Nasreddin Hoca, bir gece zengin bir adamın evine davet edilir. Diğer misafirlerle beraber yemeğe oturur. Çorbadan sonra sofraya balık gelir. Fakat tepsiyle beraber ağır, ekşi bir koku etrafa yayılır.

Ev sahibi, misafirlere:

— «Balığa buyrun efendiler...» der.

Misafirler balığın kokmuş olduğunu söylemeye bir türlü cesaret edemezler, fakat yemeğe el uzatmazlar.

Onlar tereddüt edip dururlarken Nasreddin Hoca balığın başına doğru eğilip bir şeyler fısıldar. Bunu gören ev sahibi sorar:

— Hocam ne yapıyorsunuz?

Hoca karşılık verir:

— Balıklarla konuşuyorum.

— Balıklarla konuşulur mu?

— Ben balıkların dilinden de az çok anlarım.

— Peki, ne konuştun balıklarla?

— Bizim kayınbirader, bundan altı ay önce denize düşüp boğulmuştu. Ondan haber sordum.

— Peki balık ne cevap verdi sana?

— «Öyle bir şey hatırlamıyorum. Kayınbiraderiniz her halde biz denizden çıktıktan sonra boğulmuş olacak» dedi.

İşte bu olmadı

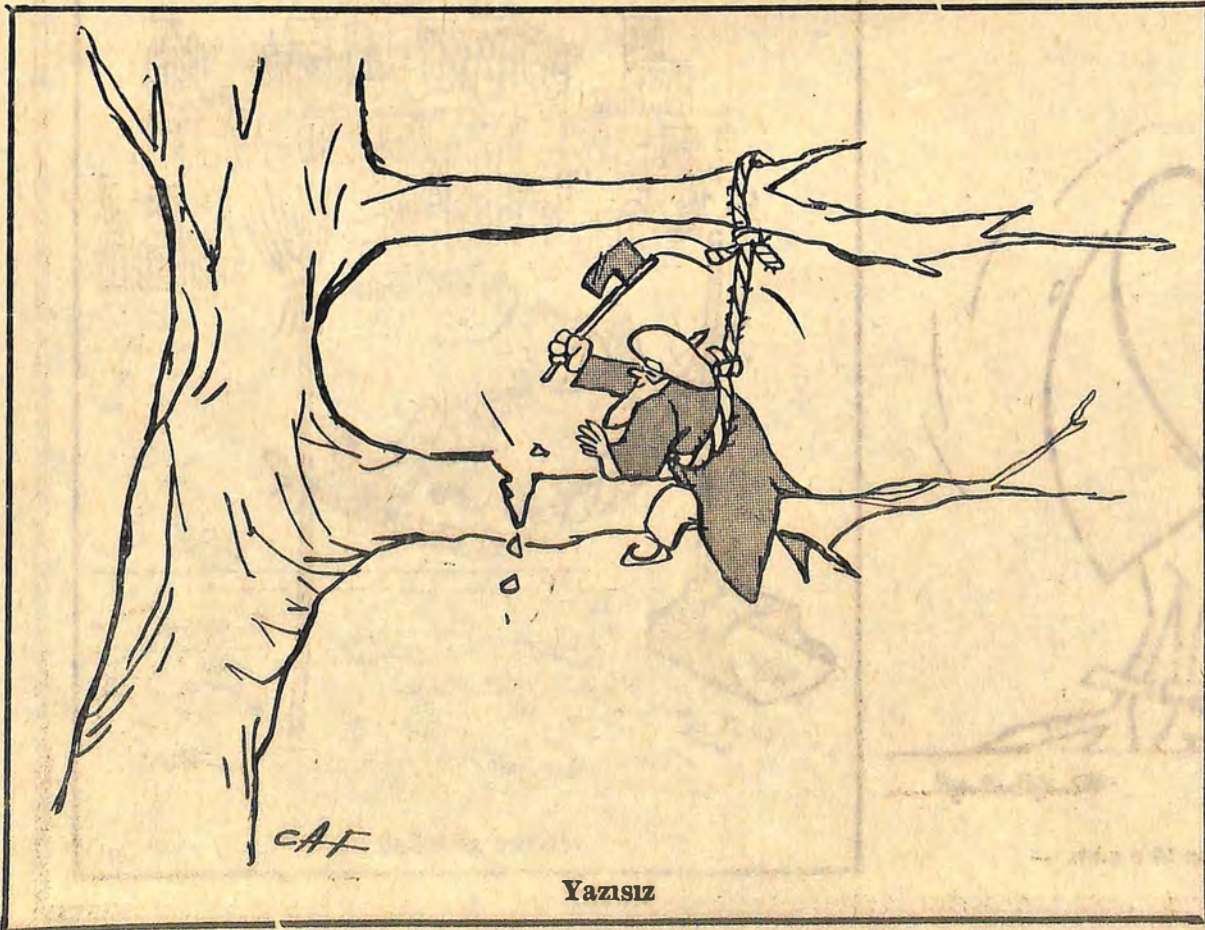
Nasreddin Hoca'ya bir kadını pek çok medhetmişler ve bununla evlenmesini söylemişler. Hoca da peki demiş ve evlenmiş. Fakat kadın şaşı imiş.

Bir gün yemekte, Hoca sofraya bir tabak tatlı getirip koymuş. Kadın bunu görünce:

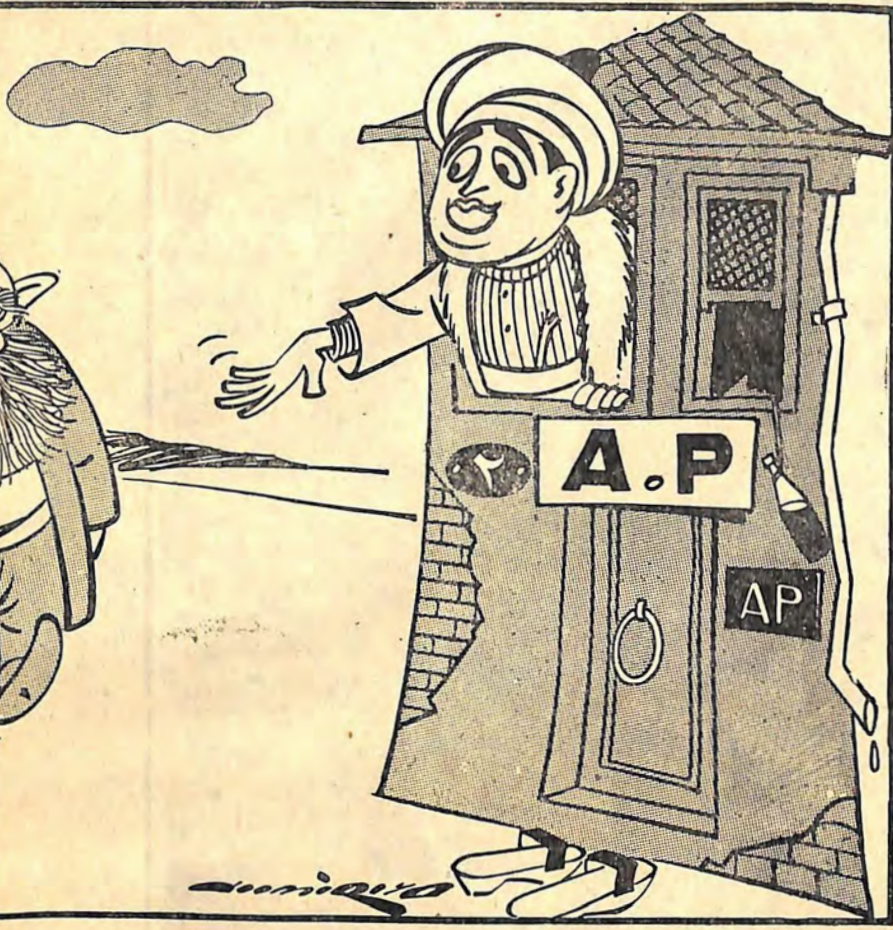
— «Efendi, bize bir tabak tatlı yeter, niçin iki tabak getirdiniz?...» deyince, Hoca şaşırılmış ve «Bizim evde tabağı iki görmek hiç de fena değil» diye lâfife etmiş. Fakat Hoca sofraya oturunca, karısı hayretle:

— «Aaa, efendi!... Yanınızdaki adam da kim?... Niye bana önceden misafir getireceğinizi söylemediniz?» deyince, Hoca yerinden fırlamış:

— Yoook, hanım!... demiş. İşte bu olmadı. Her şeyi iki gör, ziyarı yok ama, beni bir!..

Yazısız

le, kime görünürsen görün!..

Nasreddin Hoca

Müjde

Timurlenk, beslemek için Nasreddin Hoca'nın köyüne, savaşlarında kullandığı fillerinden birini göndermiş. Hayvan ne kadar ekin varsa silmiş, süpürmüş, bir şey bırakmamış. Büyük zararlara uğrayan köylüler ayaklanıp Hoca'yı önlerine katarak Timurlenk'in huzuruna şikâyet e gitmişler. Fakat otağın kapısına gelince, Timurlenk'in hışmına uğramaktan korkup birer, ikişer sıvışıp Hoca'yı yalnız bırakmışlar. Buna fena halde sinirlenen Hoca, kendi kendine:

— Sizi tabansızlar sizi. Beni yalnız bırakıp gidersiniz ha! Ben size bir oyun oynayım da görün...

Diyerek huzura girmiş, Timurlenk ziyaretinin sebebini sorunca:

— Efendimiz, demiş, köylü kullarınız köyümüze has fillerinizden birini gönderdiğinizden dolayı size teşekkürlerini sunmak üzere bendenizi gönderdiler. Yalnız bu zavallı fil gurbet ellerinde kendine eşlik edecek bir dişi bulunmadığından üzüntü çekmektedir. Onun bu hazine halî yüreğimizi sızlattı. Sizden bu müşkülün hallini rica ediyoruz. Hemşerilerimiz dışarıda götüreceğim müjdeyi sabırsızlıkla bekliyorlar...

Bundan ziyadesiyle memnun olan Timurlenk, Hoca'ya bir kese altın ve değerli hediyeler vermiş. Köylüye de bol bol kuru selâmlar yollanmış ve Hoca'nın köyüne bir de dişi fil gönderilmesini emretmiş.

Çok neşeli ve hayatından mem-

nun bir halde köye dönen Hoca'nın etrafını saran köylüler:

— Aman ne yaptın, bize hayırlı haberler getirdin mi? diye sormuşlar.

Hoca, büyük tehlikeler atlattığı bir adam gururu ile:

— Hemşehriler, demiş, size müjde vereyim: Filin dişisi de geliyor!...

Çağımızın hocası!

Darılma!..

Bir gün Nasreddin Hoca kasabaya inmiş. Kasabada gördüğü kadınlar gözüne akça pakça gözükmüş. Köye dönünce karısına:

— Hanım, demiş, kasabada ne de çok akça pakça kadınlar varmış!...

Karısı kızgın bir tavırla:

— «Tabii! onlar benim gibi her Allahın günü yakıcı güneş altında çalışmıyorlar ki kararsınlar!» deyince, Hoca:

— «Karıcığım darılma, ama, ben senin gün görmedik yerlerini de bilirim!» cevabını vermiş.

— Aman Allahım.. Bu benim meşhur Karakağan değil mi?..

Herkes derhal farkediyor... Tursil daha beyaz yıkar!

Tecrübeli ev hanımlarının tercih ettiği. Tursil:

- Daha beyaz yıkar,
- Çamaşırları yıpratmaz,
- Elleri bozmaz.

Tursil'den şaşmayınız.

Siz de çamaşırlarınıza Tursil beyazlığı veriniz

DÜNYANIN EN MÜTHİŞ TELSİZİ

BELE kadar açılan minik eteğe bir göz atan komiser Svenson: — Sevgili meslektaşım! bugün pek tatlı görüyorum nedense! dedi.

Hırsızlık masası arşiv memuresi İnga Fingason'a söylenen bu sözler, fazla bir tesir yaratmadı. Sadece, bacaklar biraz daha açıldı.

— Şimdi benim kocam da kimbilir hangi kadına iltifat ediyordur. Senin Elsa'ya da kimbilir kimler ne söylüyordur? Hayat bu... Kocam benden bilmistir; sen Elsa'dan bıkımsındır. Halbuki sen bana bitersin; benim kocam da Elsa ile yatmak için yanıp tutuşur. Benim ise hiçbir şey umurumda değil. Seks bana komik geliyor... Şey, Svenson.. Tül kilotumu beğendin mi? Nasıl duruyor?

— Ay, sende kilot var mı?

— Aşkolsun! İnsan dikkat eder. Sen benim az önce dediklerime kulak asma. Bütün kadınlar iltifattan hoşlanır. Kilotum nasıl duruyor?

— Vallahi, klot için bir şey diyemeyeceğim. Bana hâlâ yok gibi geliyor. Fakat bununla beraber çok iyi duruyor. Göze hoş görünüyor.

— Göz dedin de hatırladım: Sen çok mu çalışıyorsun, kuzum? Gözlerin iyice derine gitmiş. Yine çetrefil bir iş peşindesin galiba?

— Sen bu gözlerle bakma. Gider gelir, gider gelir, yerini bulur!...

Svenson, sözünü burasında bir iç çekti:

— Yaa, sevgili meslektaşım, bir işe düştüm ki...

Arşiv memuresi, askısını düzeltiyormuş gibi yaparak göğüslerini yarım sütyeninden taşırdı. Güneşin batışındaki renklere bulanmış bir çift göğüs başı, komiseri dil çıkardı. Fakat Svenson artık kadını görmüyordu.

— Allah kahretsin, dedi, bizimkiler yetmiyormuş gibi bir de yabancılar çıktı başımıza. Allahın belası böcekler!...

— Bir mahzuru varsa anlatma, dedi kadın.

Sonra, gecikmiş bir kahkaha attı:

— Çok güzel! Hakikaten de böceğe ne kadar benziyorlar. Sinik, korkak, beceriksiz...

— Sen o korkakları bir de bana sor!

Odada yalnızdılar. Komiser, sesini alçaltarak devam etti:

— Bir casusluk olayı!...

Kadının gözleri büyüdü:

— Macar mı?

— Türk... Romanya'dan Türkiye'ye iltica etmişlerden.

— O zaman mümkün.

— Bu gece basacağız.

— Ben de bu gece bir eğlence yerine gidelim diyecektim. Benimki nöbetçi.

Adam düşündü:

— Mersi ama, yavrum, on kron-dan fazla para harcayamam. Aylık bütçeyle öyle ayarladım.

— Yâni sen ısmarla diyorsun.

— Hayır, sizin evde yapalım diyorum. Hem daha samimi olur samırım.

Komiser kalkıp, kadının dizini öptü. Arşiv memuresi:

— Bakıyorum, pek sabırsızsın! diye güldü.

Arkasından sordu:

— Peki o iş?

Svenson gözlerini çapkınca yumdu:

— Şu işten sonra...

Kulaklarını iyice kabarttılar. Yanılmıyorlardı. Telsiz çalışmaya başlamıştı. Çit, çit-çit, çit, çit, çit-çit-çit!...

Svenson'un yanındaki polis:

— Maniple kullanıyor, dedi.

Bir apartmanın ikinci katında idi-

ler. Kapıdaki posta deliğine kulaklarını âdeta zamlamışlardı. O sırada içeriden uyuklu bir kadın sesi duyuldu. Erkek, kadına sert bir cevap verdi. Bir müddet hiç ses gelmedi.

— Komiserim, kadın, kocasını suç üstü yakaladı galiba!.. diye fısıldadı polis. Türk tercümanı da getirseydik, daha iyi olmaz mıydı dersiniz?

— Ben delilleri elime geçirmeden meselenin içine hiçbir kimseyi sokmam. Tercüman neyin nesi, bunu kesin olarak biliyor muyuz?... Sus! Gürültü yine başladı. Boğuşuyorlar.

Müthiş bir çığlık. Ardından bir daha, bir daha... Kadın hem çığlık atıyor, hem de ağlayan, yalvaran bir sesle kocasına bir şeyler söylüyordu. Erkek, öfkeli öfkeli konuştu. O sırada kadının sesi derinden gelmeye başladı.

Svenson:

— Ağzına yastık bastırıldı! dedi. Öldürecek. Tabancanı hazırla! Ben zile basıyorum.

Parmağını zilin düğmesine dayadı ve hiç ayırmadı. Gecenin saat birinde, zil, arşiv memuresinin küçük cibinliği sıyrılmış bacaklarını hatırlatan tatlı kıvrımlı koridorda dev bir sivrisinek gibi zırladı durdu.

Kapı aralanmıştı. Bıyiksız, zayıf, terli bir yüz; karmakarışık saçlar, ceketinin düğmeleri yanlış iliklenmiş bir pijama.

Svenson, «Polis!» diyerek içeriye daldı. Ev sahibinin gözleri, iliğini şaşırmsıp ijjama düğmelerinden fark-sız bir şaşkınlıkta idi.

İnga:

— Demek dün gece iki işi birden

becerebildin! dedi.

Svenson, önündeki kâğıtları karıştırıyordu. Arşiv memuresine:

— Yavrucuğum, biraz sonra konuşsak olmaz mı? dedi. Tercümanla görüşeceğiz.

Kadın kırıldı:

— Akşamki Svenson'la şimdiki arasında bir benzerlik bulmak hayli güç. Elde edilen şatonun bir cüzibesi, sihrî kalmıyor, değil mi?

— Değil, kızım! Adamcağız deminden beri kendisini çağırmanın bekliyor... Haa, seninki bir daha ne zaman nöbetçi?

— Akımda kalmadı. Ya salı, ya çarşamba. Bunu gönül almak için söylemiyorsundur inşallah?

— Hayır, sadece gönlünü almak için değil! Her şeyini, ama her şeyini almak istiyorum ben senin. Alıp ceplerime taksim etmek istiyorum.

Kapıya doğru yürürken bütün şuhluğunu takıyan genç kadın gülererek:

— O zaman, dedi, ceplerinden birini de bebeğe ayır!

— İşin içyüzünü biraz anladınız sanırım, Herr Koşkan.

Tercüman, yarım saatte beri komiseri dinliyordu. Soru sırası ona gelmişti:

— Sözü geçen gizli broşürü buldunuz mu? Neydi onun adı?

— Komünform imiş. Muhbirin bahsettiği bu broşüre rastlayamadık. Belki de Türkçesi başkadır. Şu kaptalara bir bakar mısınız?

Tercüman, komiserin çekmecedan çıkarıp masanın üzerine yaydığı dört kitabı gözden geçirdi. Sonra:

— Bunlar roman! dedi. Aşk romanı.

— Şu halde broşürü yok etmiş o-

lacak. Ama nasıl, ne şekilde?

— Vallahi, efendim, Ahmet Ula-soy'u ben yakından tanırım. Öyle casusluk filân yapacak biri değil. Daha üç kelime bile İsveççe bilmez. Geleli bir ay oldu henüz.

— Peki, o korkunç telsize ne buyrulur? Bizim teknisyenler şaşırıp kaldılar, dostum. Müthiş bir şey!... Rusların, casusluk araçlarında ileri olduklarını bildirdik ama, bu derece-i aklımıza hayalimize gelmezdi doğrusu.

— Orasını demin anlayamadım. Sözüünüzü kesmemek için sustum. Nasıl bir şeydi bu telsiz? Pardon, telsizler...

— On dokuz milimetre boyunda, dokuz milimetre eninde, dört milimetre, evet sadece dört milimetre yüksekliğinde bir teknik harikası.

— Allah Allah!... Kaç parça cihaz demiştiniz?

— Yüz altmış bir!...

— Üüü!... Niçin bu kadar çok dersiniz?

— Bu cihazlar, kapasitesi kaç harf-se, o kadarını gönderdikten sonra mahfazası hariç eriyip gidiyor. Bir defa kullanılabilen flaş lambaları gibi.

— Müthiş!...

— Teknisyen arkadaşlar çalıştıralım dediler, beceremediler... Deliller sağlam ama, şu broşürü de ele geçireydik iyi olurdu.

Tercüman, vatandaşının evinde başka kitap bulunup bulunmadığını öğrenmek istedi. Komiser, «Kom i Form» adında İsveççe bir jimnastik kitabı bulduklarını söyledi. Tercüman önce sâkin sâkin dinledi. Adı «Form'a Gir» şeklinde Türkçeye çevrilebilecek olan kitabı biliyordu. Bir İsveçli arkadaşının elinde görmüştü. İçinde jimnastik (!) yapan bir sürü çıplak kız resmi vardı.

Birden sığradı:

— «Kom i Form» mu dediniz, sayın komiserim?...

Svenson da bir şeyler sezinler gibi olmuştu. Belli belirsiz bir «Evet» dedi. Sonra âdeta kendi söyleyeceklerinden korkarak konuştu:

— Yani, sen?...

Tercüman rahatlamıştı. Bir omuz hareketiyle ceketinin yakasını ense-sinden geriye kaydırdu:

— Evet, sayın muhbir, «Kom i Form» ile «Komünform» u karıştırmış olacağım... Affedersiniz ama, şu cihazları bir görebilir miyim?

Komiser, hiç tereddüt etmeden koltuğunun arkasındaki kasaya uzandı. Birden durdu:

— Bugün, akşam gazetelerinde büyük boy fotoğrafları çıktı. Görmediniz mi?

Tercüman, gazeteleri daha görmemişti. Svenson'un gözleri odada gazete aradı. Bulamadı. Halbuki bir yığın vardı. Belki okunak için, İnga toparlayıp götürmüştü.

Kasayı açtı. İçinden itina ile iki kabak çekirdeği çıkardı:

— İşte, sayın dostum!

Tercüman güldü, güldü, güldü... Sonra nezaketi, resmiyeti bir yana bırakarak çekirdeklerden birini aldı. Dişleri arasında birkaç kere çitlatıp yedi.

Çıtlamayı duyan Svenson sığradı:

— Neee?... Çalıştı!... Nasıl yaptınız bunu? Bizim Karlson en az iki saat uğraştı, yine beceremedi... Aaa, yediniz mi?...

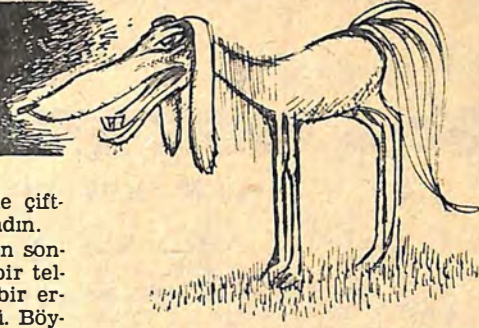
Türk tercüman artık gülmekten yerlerde yuvarlanıyordu.

O gece kapıdan duydukları çığlık ve haykırıların da kavgadan değil, doğu usulünce, doyasıya bir sevimekten ileri geldiğini öğrenmek, komiseri iyice afallattı.

İki aydır aranmakta olan bir kız pavyonda bulundu. — Gazeteler —

Rozi'nin köpeği

— Ha, yani ev köpeği demek istiyorsunuz.
— Evet, ev için...
— O vakit, ithal müsaadesine lüzum yok. Ama öbür kâğıtlar lazım. Yani sağlık raporu, aşı kâğıdı olacak. Sonra da gümrük vergisini ödeyeceksiniz.
— Ben bilmiyorum o kâtlar...
— O kâğıtlar olmadan, köpek içeri giremez. O kâğıtları da Gümrük Veterineri verecek.
— Yapalım o kâtlar şimdi...
— Bugün cumartesi... Saat bir'den sonra Veterinerlik çalışmaz.
— Ah yapmayın rica ederim. Zavalı hayvandır. Onun kabahat nedir?
— Kabahat değil madam. Kanun böyle...

Adnan VELİ

— Ne yapalım şimdi?
— O kâğıtlar olmazsa muamele yapamayız. Yapamayınca da köpeği veremeyiz.
Kadın, ağlamaklı bir hal almıştı. Bir daha sordu:
— Ne yapalım?
— Şimdi yapılacak bir şey yok. Pazartesi gel, muamelesini yaptı p köpeği al.
— Kuzum, pazartesi kadar bu köpek ne yapacak?
— Emanet anbarına teslim edeceğiz. Orada kalacak.
— Pazartesiye kadar ne yiyecek? Nasın su içecek?
— Yemeyiversin, içmeyiversin... Köpeğin başına bir de bakıcı dikket değiliz ya...
— Ben size verecek on lira... Siz ona et yedireceksiniz.
— Hava alanında eti nerede bulacağız yahu? Üstelik vazifemiz de değil bizim, bu iş...

Kadın son derece üzgündü. Ama, yapılacak bir şey olmadığını da anlıyordu. Köpeği, mahzun gözlerle bir daha süzdü. Rozi'nin kocası için bu, büyük bir mutsuzluktu. Kadına, köpeğin anbara teslim edildiğine dair bir maktubuz verdiler.
Madam Rikardo o akşam eve döndü. Rozi, dalgın uyuyordu. Rahatsız etmemek için, hayvanı hiç uyandırmadı. Bahçivandan, onun durumunu hakkında bilgi aldı.
Pazartesiye bulsa, işler kolaylaşacaktı. Rozi de Amerika'dan gelen kocası sayesinde, yeni bir hayata girecekti.

O günle ertesi gün, çok zor geçti. Madam Rikardo, pazartesi sabahı erkenden hava alanına indi. Elindeki akbuzla Gümrüğe başvurdu.
Memur, kadını tanıdı:
— Hah, geldin mi adam? dedi. Şimdi ben bir muayene kâğıdı yazacağım. Senin yanına bir de memur arkadaş vereceğim. Köpekle beraber veteriner gideceksiniz.
— Ayde, gideli...

Memur yazdı kâğıdı. Anbardan da köpeği çıkardılar. Başka bir gümrükçü, kadın ve köpek binanın dışına çıkıp başka bir binaya girdiler. Veterinerliğin kapısına gelince, köpeği tasmasından tutan memur, kâğıdı kadına verdi:
— Madam, sen gir içeriye, veteriner göster bunu, dedi.

Kadın girdi kapıdan. Sağdaki masada gözlüklü bir adam oturuyordu. Hiçbir şey söylemeden, kadının tuttuğu kâğıda elini uzattı. Alıp inceledi. Sonra sordu:
— Köpek muayenesine mi geldiniz?

— Evet beyfendi.
— Hayvan nerede?
— Kapıdadır.
— Getirin buraya...

Kadın, kapıyı açıp dışarıda bekleyen memura eliyle işaret etti. Adam da köpekle beraber içeriye girdi. Veteriner hayvana, uzun uzun baktıktan sonra:

— Ne yapacağsınız siz bu köpeği? dedi.

— Burada var bizim bir dişi... Ve bu erkek köpek getirdik, yavrular için.

MADAM Rikardo'nun, hayatta, bir türlü vazgeçemediği ik' düşkünlüğü vardı: Tenis oynamak ve köpek beslemek...

Sabahları Caddebostan'daki villasından çıkıyor, arkadaşlarıyla beraber Kulüp'ten denize giriyor, banyosunu tamamlayıp, makiyasını da tazeledikten sonra, doğru tenis korduna koşuyordu. Her gün bir saat, tenis egzersizi vardı.

Oyundan sonra eve dönüp yemeğini yer, hemen uykuya çekilirdi. Bir saat siyest yaptıktan sonra, ilk işi, bahçeye çıkıp Rozi adındaki köpeğiyle oynamak olurdu. Hayvan son derece zeki idi. Sahibinin hemen her sözünü anlar, ona göre davranırdı.

Madam Rikardo, akşam üstleri kıyasak, mavi şortunu giyip yürüyüşe çıktığı vakit, köpeği Rozi'yi de yanına alırdı. Kadın çok güzel olduğu için, sağdan soldan lâf atmalara karşı, köpek bir çeşit bekçilik görevi yapıyordu.

Gelgelelim, Rozi'nin son zamanlarda huyları değişmeye, en kötüsü, boynunu kuşatan pırlı siyah tüyler dökülmeye başlamıştı. Hayvana bir durgunluk gelmiş, eski canlılığını kaybeder olmuştu.

Madam Rikardo, her gün ona haşlanmış rozbit yedirdiyor, sabah akşam şampuanlı suyla tüylerini siliyor, tarıyor, sözün kısası evlât gibi bakıyordu Rozi'ye... Buna rağmen Rozi'nin durgunluğu, miskinliği günden güne artınca, kadının üzüntüsü de arttı. Sonunda, köpeğini otomobile koyduğu gibi, doğru Hayvan Hastanesine götürdü.

Uzman veterinerler, köpeği iyi bir muayeneden geçirdikten sonra, bir takım vitaminli ilaçlar verdiler ve hastalığın, hayvandaki cinsel denge-sizlikten ileri geldiğini bildirdiler.

Madam Rikardo'nun çenesini bıçak açmıyordu. Çünkü, Balzol cinsi, bunca asıl kanlı bir hayvanın, şe-

hirdeki abur cubur köpeklerle çiftleşmesine razı olamıyordu kadın.

Bir gece düşünüp taşındıktan sonra, California'daki eniştesine bir telgraf çekip oradan, aynı cins bir erkek köpek getirtmeyi düşündü. Böylelikle alacağı yavruların da aynı cinsten olmasını sağlıyacaktı.

Düşündüğü gibi yaptı. Telgrafı çektiikten sonra da, Rozi'ye karşı bütünüyle düşkünlük göstermeye başladı. Adeta hayvanın gözünün içine bakıyor, et suyuna, veterinerin verdiği vitaminleri karıştırarak Rozi'ye içiriyor, buna rağmen hayvanda bir düzelme olmuyordu.

Tam bir hafta sonra California'daki eniştesinden cevap geldi. Madam Rikardo'nun istediği erkek köpek, Pan American uçağına bindirilmiş, yola çıkarılmıştı.

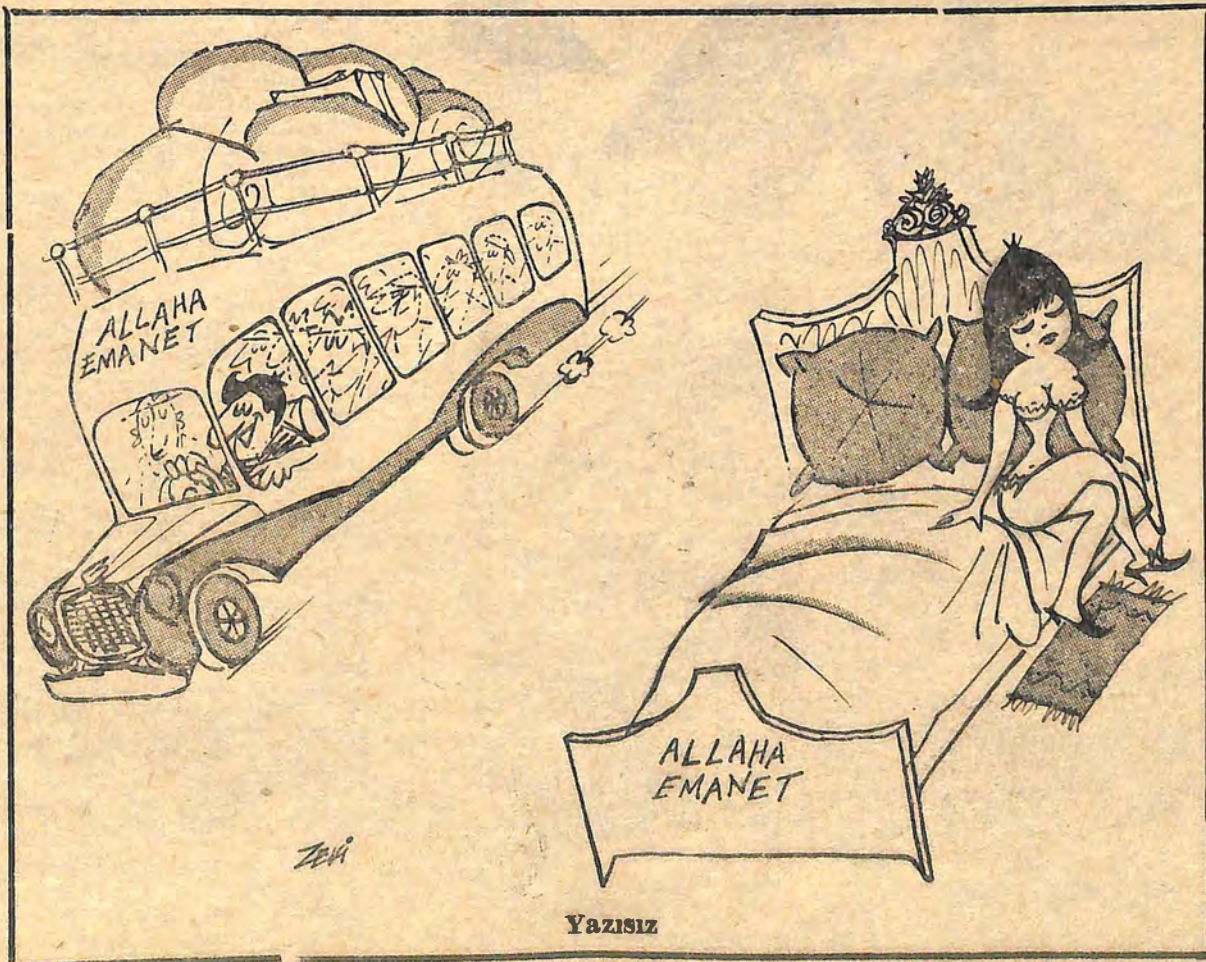
Kadın hemen Pan American'ın İstanbul Bürosuna telefon ederek, uçağın, cumartesi sabahı saat onda, Yeşilköy Havaalanı'na ineceğini öğrendi.

Evde Rozi'ye çok iyi bakmasını, hayvanı bahçe dışına bırakmamasını, başka köpeklerle arkadaşlığına göz yummamasını bahçivana sıkı kıya tenbih ettikten sonra, otomobile atladığı gibi hava alanına geldi. Ama kötü bir şans eseri olarak, Pan American uçağı iki buçuk saat rötör yapmıştı.

Kadının canı sıkıldı buna. Ama yapılacak bir şey yoktu. Her yarım saatte bir, Caddebostan'a telefon ederek Rozi'nin durumunu soruyordu. Son iki gün içinde hayvanda uykulama başlamış, dökülen tüyleri yüzünden, boynu hemen hemen çıplak denecek hale gelmişti.

İki buçuk saat, madam Rikardo için çok zor geçti. Ama nihayet, koca uçak, homurdana homurdana hava alanına indi.

Rikardo, kendini tanıtmak için nüfus kâğıdını ve California'dan gelen

Yazısız

— İstanbul'da köpek kalmamış mıydı?

— Bunun cins başkadır.

— Nereden geliyor bu?

— Amerika'dan...

— Niye esniyor bu hayvan sık sık?

— Belkim üzüntüden uyku uyu-

mamış.

— Niye üzülüyormuş?

— Cumartesi yelmiştir İstanbul'a ve iki gün anbarda durur. Ne yemek var, ne içmek... Helbet üzülecek.

— Bu köpeği Amerika'dan gönderirlerken, sağlık raporu göndermişler mi?

— Bilmem beyf ndi...

— Göndermemişler her halde...

— Çok affedersiniz, benim evde bir köpek vardır Rozi... Bir arkadaş ister. Onun için bu köpek gelmiştir buraya... Lâzım değil bu iş, büyük mesele yapmak.

— Madam, sen söyle bakayım bana. Bu köpek burada birini ısırsa, mesuliyeti kabul ediyor musun sen?

— Ederim, evet...

— Öyleyse, ben sana sağlam raporu vereyim şimdi. Üst tarafına karışmam.

— Çok merci doktor bey...

Gümrük veterineri, raporunu yazdı:

«Damızlık olarak yurda ithali istenen Amerikan menşeli, 12801/176 ordino sayılı, tazi cinsi siyah köpeğin, yapılan muayenesinde, sağlık yönünden, yurda girmesinde bir sakınca görülmediğini bildirir rapordur.»

İmzaladı raporun altını ve köpeği gümrükçüye teslim etti.

Madam Rikardo, sonuçtan çok memnundu. Gümrük memuruyla beraber Veterinere teşekkür edip dışarıya çıktılar. Köpeği çekştiren gümrükçü:

— Şimdi tahakkuka gideceğiz, dedi. Gümrük resmini orası tâyin edecek.

O binadan çıkıp başka bir pavyona girdiler. Önde memur, ortada köpek, arkada Rikardo, bir takım kapılardan, koridorlardan geçtiler. Sonra bir bankonun önünde durdular. Gümrükçü, bankonun arkasındaki yaşlı memura:

— Abi, dedi. Bir muamelemiz var. Adam başını kaldırdı. Meslekdaşını tanıdı:

— Ne var Raif? dedi.

— Bir hayvan geldi dışarıdan... Gümrüğü nedir?

— İspanya'dan papağan mı geldi gene?

— Yok, Köpek...

— Ne köpeği?...

— Aile köpeği...

— Hayvan nerede?

— Burada...

Adam yerinden kalktı, bankonun üstünden sarkıp köpeği görmeye çalıştı. Sonra:

— Cin i neymiş? dedi

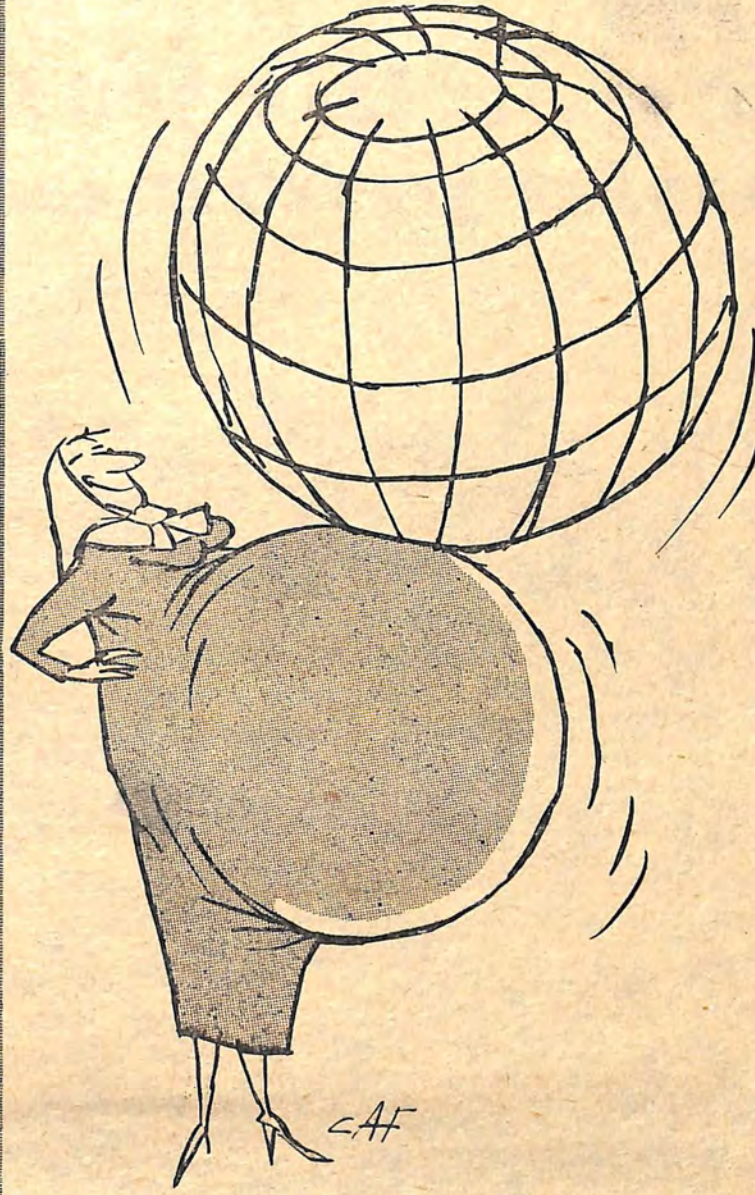
— Cin i, ev köpeği...

— Yok, yani anlamadın... Buldog mu kaniş mi, fino mu, nenin nesi?

— Bu, tazi cinsi...

— Hıuummm. Tazi cinsi demek

Doğumda dünya şampiyonuyuz. — Gazeteler —

Yazısız

ki... 16 sayılı yönetmeliğe giriyor bu... Hem doğrudan doğruya o yönetmeliğe değil de, Gümrük Târiفة tatbikatına ek 1411/103 sayılı cedvelle giriyor.

— Valla, orasını sen bilirsin abi...

— Dur, senin işini halledelim hemen... Gümrük Târiفة Kanununun, muaddel 61 inci maddesinin, üçüncü bendine ek olarak çıkarılan 816 sayılı yönetmeliğin, Gümrük Târiفة tatbikatının 114 sayılı ek cedveli gereğince...

Memur durdu, düşündü. Ötekine döndü:

— Bana bak Raif, dedi. Hayvan kaç kilo geliyor.

— Bilmem ki abi...

— Uçak biletinde yazar yahu...

— Hah, tamam... Evrakında 11 kilo, 720 gram diyor.

— Biz de öyle yazalım. Pan Amerikan yanlış tartmaz. 11 kilo 720 gram ağırlığındaki köpek için, beher kilosu 10 lira 55 kuruştan... Dur bakalım... Müsvedde kâğıdı üstünde hesaplayalım... İki kere beş, on... Elde var bir... Beş kere yedi, otuz beş, bir de elde vardı, otuz altı... Ya neticede 123 lira 65 kuruş ediyor.

— Peki abi...

— Köpek iki gündür anbarda mı duruyor?

— Evet.

— Ardiye resmi, 530 kuruştan, iki gün için 10 lira 60 kuruş...

— Evet...

— Hammaliyesi var mı?

— Hammaliye yok ama, tasma-dan tutup çekme var.

— Hammaliye sayılır o... Anbardan vasıtaya kadar 7 lira 20 kuruş...

— Tamam abi... Yalnız bir mesele var. Biz bu köpeği Emanet Anbarına koymuştuk. Anbarda, Belçikalı bir turistin 1 kilo bu kütüğünü yemiş. Yarım kilo da salam yemiş. Onların parasını da almak lâzım.

Madam Rikardo sevinçli bir sesle sordu:

— Bisküi ve salam yemiş?

— Evet...

— Ah, çok merci... Hemen parasını verelim...

— Onların parası da 87 lira tutuyor. Öyle olunca hepsi ne etti abi?

— Dur bakalım, hesaplayalım. Beş, altı, on iki, on dört... Elde var bir... Hepsiii... 228 lira 45 kuruş tutuyor...

— Abi, hayvan bu tabii, bilmez ki... Anbarın iki yerini de kirletmiş. Onar lira da temizleme masrafı yaz...

— Yazalım... Yirmi lira daha ekleyince 248 lira 45 kuruş tutuyor...

Tahakkuk memuru, toplamı bulduktan sonra, bir sigara yaktı. Sonra Madam Rikardo'ya döndü:

— Gene ucuz oldu bu iş madam... dedi.

— Nasin ucuz? Bir köpek için 248 lira azdır?

— Azdır tabii... Sen de söylüyor-sun ya, bu köpek cins köpektir diye... Kaniş cinsi olsa, buldog olsa, süs köpeği olsa, târiفة başka türlü olurdu. Ama bu köpek, damızlık olarak getirilmiş...

Madam Rikardo, parayı verip makbuzlarla beraber hayvanı aldı. İlk hayvanın başını sevd, sonra tasmaından tutarak, yürütüp arabaya koydu köpeği.. Yola çıktılar...

Rozi'nin kocası, artık mutlu günlere doğru uçarcasına gidiyordu.

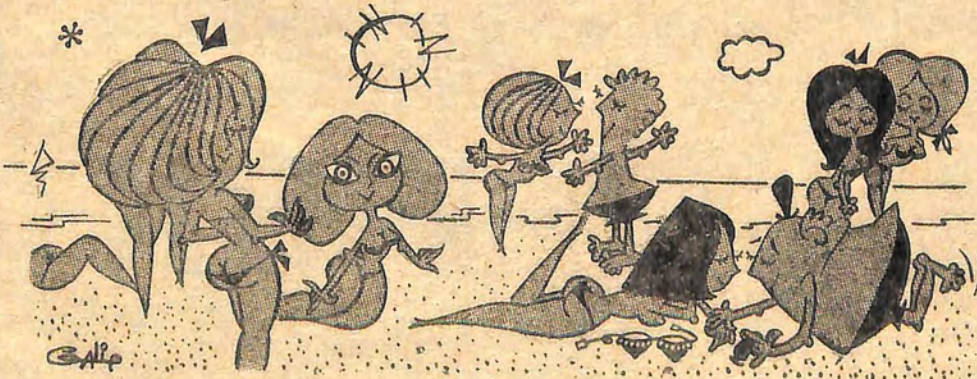
Adnan VELİ

✱

Tıbbî taksim

Yurdumuzda bir hemşireye 10.655 kişi düşüyormuş.

Şu istatistik bilgileri verenler de insanın kafasını bulandırmak için ellerinden geleni yapıyorlar hani. Bir hemşireye 10.655 kişi düşüyormuş! Peki, 10.655 kişinin her birine acaba şu bir hemşirenin kaç milimetresi düşüyor? Onu söyleseniz de, herkes kendi payına sahip çıksa olmaz mı?

Yanıklar

Bağı yanıklar

En sarp en zor geçilir yollarda zamanla yarış ediyor!

Hayrünsa Gökay - Çevresine her yönden faydalı oluyor. Hâlen eşi ile birlikte bir umumî kütüphane inşa ettiriyorlar.

Hayrünsa Gökay dakika bile kaybetmeden bir köyden bir köye yetişmek zorunda ...

Hayrünsa Gökay, İzmir'in Cumaovası bucağı civarındaki köylerde 10 yıldan beri hizmet gören, emektar bir ebe. İşinde gece, gündüz demek yok. Yağmur, çamur dinlemeden, çağırıldığı yere yetişmesi lâzım. Hiç vakit kaybetmeden!

Köylere kendi arabası ile gidip geliyor. Yolunu bekleyenler için dakikaların önemini çok iyi bildiğinden tedbirli davranıyor ve arabasına çok itina gösteriyor. Lâstiklerine gelince, Fisk kullanıyor. Hep Fisk... Emniyetli lâstik!

FISK demek... Emniyet demektir !

FISK

LÂSTİKLERİ

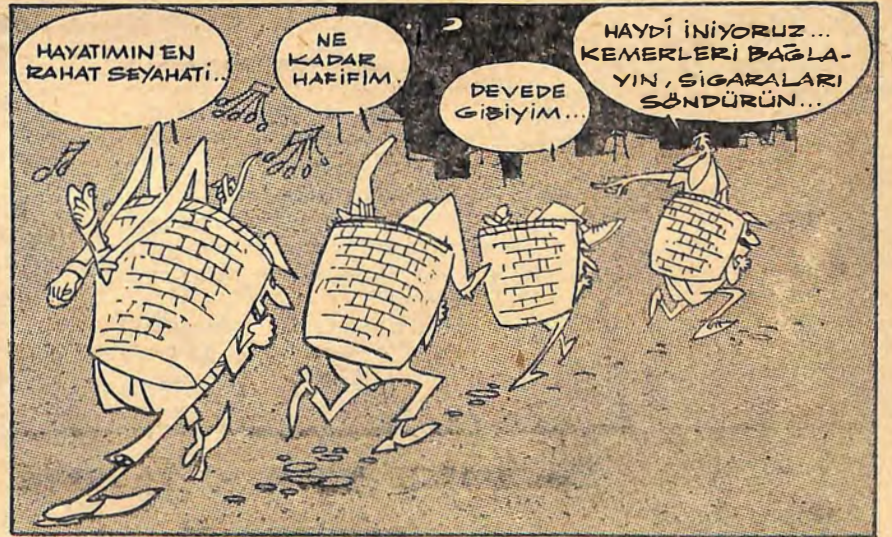
fan fin fon ailesi

SEMİH BALCIOĞLU

4

İKİ SAAT SONRA FAN FİN FON AİLESİ KEBAP LARDAN VE RAKIDAN KAFALARI İYİCE BULURLAR.

ERTESİ GÜNÜ KAPALI ÇARŞININ FÜSUNKÂR HAVASINA BÜRÜNDÜLER. ETRAF TARİH VE KÜF KOKUYORDU...

Gelecek hafta şenlik var.

it Adası

MUZAFFER İZGÜ

— 25 —

— Bekliyorum, belki Yılık denen adam gellr.

— O zaman sen kalkar konuşursun.

Dizkapaklarımdan tuttu, beni geriye devirmek istedi. Ben ondan atik davranarak, göğsünden kaktırdım. Baş toprakların üzerine, bacakları da yorganın üzerine rastgeldi. Gü-lüyorduk. Necmiye, hiç kıpırdamı-yor, arzuyla gözlerimin içine bakı-yordu.

— Kalk, olmaz şimdi, dedim.

— Olur, diye mırıldandı.

— Olmaz!...

Kızgın:

— Ulan herif, sen adamı çatla-dın vallaha, dedi.

— Kızım, baksana bütün millet dışarda. Olur ki biri kapıyı açiverir.

— Evimiz deel mi?

— Parasını vermedik daha...

Oyuncağı elinden alınmış çocuk-ların huysuzluğuyla doğruldu. Sarı saçlarını başının tepesinde topla-dıktan sonra:

— Buraya gelirken gördüğümüz o sarı avrat mı daha güzeldi, yoksa ben mi? diye sordu.

— Sen güzelsin...

— Sevmiyon ki beni!...

— Sırası var...

— Sevişmenin sırası mı olurmuş? Bereket o sırada kapı açıldı. Ön-den beş çocuk girdi içeriye, ardın-dan da güzel bir kadın:

— Ne o anam, bu sıcakta heç c-danın içine gapanılır mı? Dışarı gel-senize, dedi.

Necmiye'ye gördün mü der gibi baktım. Kadın, Necmiye'nin saçları-nı dağınık görünce:

— Dalganızı mı daşladım yoksa, diyerek güldü. Gecelere gıran mı girdi?

Arkasından bir kahkaha patlattı. İrice bir kız çocuğu:

— Anamnan babam, hep biz uyu-duktan sonra gudururlar, dedi.

Sümüğü akan bir çocuk:

— Babam, anamı ezerken çok gördüm, dedi.

Kadın:

— Yeterin lan piclemeler, bu iş sizlerin ağzına gadar düşmedi, diye bağırdı.

Biz, Necmiye'yle utanmış, önümü-ze bakıyorduk. Kadının ve çocukla-rın böyle konuşmalarına biraz da hak verdim. Odaların arasındaki du-varlar, bir iğneyle delinecek kadar ince ve çamurdan yapılmıştı. Karşı-daki bir odada üç aile, öteki odada iki aile oturuyordu. Bitişigimizde o-turan hamalların soluklarını şu an-da bile işitiyorduk. Kadın:

— Hadi bacım, gelin de dışarı, si-ze bi hoşgeldin çayı yapıym... dedi.

Dışarı çıktık... Sanki, bütün avlu bizi bekliyormuş gibi geldi bana. İş-ten dönen kocaları iç donlarıyla ka-pı önlerine oturmuşlar, çocuklar ve kadınlarsa, kocalarının etrafında toplanmış bir şeyler konuşuyorlar-dı. Biz dışarı çıkar çıkmaz tüm göz-ler bize çevrildi. Bir müddet teces-süsle baktılar, sonra herkes yine kendi âlemine daldı.

Kadının biri, lâmbanın kör ışığın-da kocasının saçlarını yokluyordu. Ya bit topluyordu, ya da sirke. Bir kadın, iki büküm olmuş, üç taşın üzerinde kaynamakta olan yemeğin altını üflüyordu. Ama kocası:

— Ulan senin dinini, ulan senin imanını... Ulan avrat, o senin ana-nı avradını... diye küfrediyordu ka-rısına.

Zavallı kadın, yeminler! ardarda sıralıyor:

— Vallaha da, billâhada fabrika-dan gelir gelmez ocağın üstüne koy-dum, diyordu.

Avlunun ortasındaki helânın önün-de kuyruğa girmiş nöbet bekleyen insanlar vardı. En arkadaki fırça bı-yıklı bir adam, kürtçe bağırıyordu. Onun önündeki:

— Eee, n'etsin ulan, sen donuna edlyon diye, avrat yarım mı bırak-sın çıksın? diyordu.

Karşı tarafta oturan erkek suratlı bir kadın:

— Ben bu Mamo'nin garninin ar-gimadığı zamanı görmemişem ki... Poh yiyesi, yerden ne bulsa dıkı-nır, diyordu.

Mamo dedikleri, biraz sonra ye-re kıvrılarak oturdu. Arada türkçe:

— Ula tez olin, çatliyem, diye ba-ğırıyordu.

Bitişigimizde oturan hamallar şimdiden gözlerini dikmişlerdi Nec-miye'ye. Hattâ, bıyığı bükülecek ka-dar iri olanlar, bükmeğe başlamış-lardı bile. Bir taraftan da uzun ha-valar söylüyorlardı.

Necmiye'ye:

— Bakma o tarafa, dedim.

— Ne tarafa?

— Hamallardan tarafa.

— Bakmıyorum ki.

Hamallardan bir tanesi elindeki tütün tabakasıyla yanımıza yaklaştı: — Hoş gelmişeniz, buyur yak, de-di.

— İçmem, dedim.

— Memeke nire?

— Elâzlız...

— Ula desene Zello'nun hemşerl-sisen? Ula Zello, Zello!...

İçerden, bir elinde ayna, öteki e-linde traş makinesi olan genç bir delikanlı çıktı:

— Ne disen la?

— Ne dlseni var mı, hele gel bak, bunlar hemşerlin olil...

— Elezizli mi?

— He...

— Geliyim...

Bir dakika sonra o da yanımıza geldi. Önce bana, sonra Necmiye'ye —Hoşgeldin!— dedikten sonra sor-du:

— Elezizln neresindensin? Ben Dışidi'den olurum.

Elâziz'i hiç bilmezdim:

— Biz de onun yukarısından, de-dim.

— Hal'dan mı, Hedi'den mi?

— Hal'dan...

— Bizim bi eşşek vardı, Hal'dan almışdık.

O da tütün tabakasını uzattı.

— İçmem, dedim.

Deminki kadın, paslı bir tepsinin üzerinde iki bardak sapsarı çay ge-tirmişti:

— Alın aşam, dedi.

— Zahmet oldu sana...

— Ne zahmeti?

Necmiye, çayı aldıktan sonra ka-dının ismini sordu.

— Benim adım Gülistan...

Hamalın biri söze karıştı:

— Ne Gülistan ya...

— Oşt köpek, diye payladı kadın onu. Anteplylk biz. Bir senedir bur-da oturuyoruk. Erim inşaatta çalışır, ben de pavllkede...

— Öhhööö, dedi hamalın biri.

Ama Gülistan duymamazlıktan geldi. Necmiye:

— Bu çocukların hepsi senin mi? diye sordu.

— Üçü benim.

Zello:

— Bize yok mu Gülistan abıla çaydan? dedi.

— Dert iç...

— Ne dedik be abıla, fazla bişi mi istedik?

— Gaynadın da için, ancak para-yı kömelemesini biliyorsunuz.

— Yere gire senin çayın...

Gülistan, bize dönerek:

— Dininize Allahınıza, bu hambal-lara yüz vermeyin, dedi.

— Ne zararımız dokundu sana Gü-lizar abıla, horozlarına giş mi de-dik?

— Zırlama lan!

Hamallar sırttılar. İlk gelen ön-ce, onun ardından da Elâziz'li hamal gitti. Odalarına girmezden önce E-lâzizli hamal:

— Madem hemşeriyik, bişey ilâ-zım olursa alın, dedi. Gülistan abı-laya da fazla yüz vermeyin...

(Devamı var)

Reklâmınızı gazete ve dergilerle
değerlendirin!

BASIN İLÂN KURUMU

Yurt içi ve yurt dışı reklâmlarınız için hizmetinizdedir.

GENEL MÜDÜRLÜK:

Cağaloğlu Türkocağı caddesi No 1 -İstanbul

Telefon : 276600 - 276601

Telgraf adresi : BASIN KURUMU

(Basın : — 97)

Akbaba

Haftalık Siyasî Mizah Mecmuası

SAHİBİ :

Ergin Ortaç

Yazı işlerini fiilen idare eden:

Kadri Yurdatap

Dizildiği ve basıldığı yer:

Akbaba Matbaası

Sekreter: Selâmi M. Yurdatap

İDARE YERİ :

Divanyolu Klodfarer Caddesi,

No. 8 - 10, Daire: 3. İstanbul

Telefon : 22 18 11

©

İLAN FIATI : Kapak içi, san-timi 25 lira, iç sayfalar 40 liradır.

©

Bu gazete Basın ahlâk yasa-sına uymayı taahhüt etmiştir.
Fiatı : 100 kuruştur.

Milletler Gülüyor

Sebep

Bir Fransız, Amerikalı arkadaşına sordu:

— Tanıdığım Amerikalılar arasında hiç boşanmayan bir sen varsın. Söyle bana, karın çok mu fevkalâde bir yaratık?

Amerikalı gözünü kırptı:

— Fevkalâde mi? Bir bakıma öyle sayılır: Dünyada ondan ahmak ve soğuk bir yaratık yoktur. Yalnız, bütün arkadaşları zeki ve ateşli kadınlar!

✱

Doktor düşmanı!

Bir İngiliz diğer bir İngilizce:

— Biliyor musun Shelby ölmüş, dedi.

— Shelby? Hani şu doktorlardan nefret eden ve bütün hastalıklarını tıp kitapları okuyarak kendi kendini tedavi eden Shelby mi?

— Evet.

— Neden ölmüş?

— Okuduğu kitaptaki yanlış yüzünden.

— Uyandırmayınız, bazı özel işler için ödemesi lazım gelen ücreti yeni öğrendi de kendinden geçti!

— Teşekkür ederim, borcum nedir?..

Matematik

İskoçya'da, bir okulda öğretmen küçük Tom'a sordu:

— Farzedelim ki annen pasta yaptı. Onu sana, babana, kardeşine ve kendisine vermek için dörde bölmeye karar verdi. Tam o sırada kapı çaldı ve madam Aron içeri girdi. Şimdi pastayı kaç parçaya bölmesi lazım annenin?

Çocuk:

— Böyle şey olmaz, diye cevap verdi. Annem misafiri görünce, pastayı hemen dolaba kaldırır.

Aşk

Bir İskoçya şehrinde sevgiliyle gezen kız sordu:

— Sevgilim, hakikaten babama bana olan aşkın geceleri uyumana mâni olduğunu söyledin mi?

— «Tabii...» diye cevap verdi genç. «Bunun üzerine baban, beni şirketine gece bekçisi olarak aldı.»

Uçuş'ta...

Bir İskoçyalıyla oğlu, hava bayramında uçağa binmişlerdi. Pilot:

— Uçuş esnasında hiç konuşmazsanız, seyahatiniz bedava olacaktır, dedi.

Kırkbeş dakika süren fevkalâde orijinal akrobasi hareketlerinden sonra uçak yere indi.

Pilot, İskoçyalıya:

— Bravo, dedi, en güç durumlarda bile sesinizi çıkarmadınız! İskoçyalı:

— Evet, diye cevap verdi. Mükâfatı hak ettim. Yalnız oğlum uçaktan düşerken az kalsın bağracaktım!

Sekreter

Yeni bir sekreter alan müdür, genç kıza soruyordu:

— Steno biliyor musunuz?

— Oh!... Evet mösyö.

— Defter tutabilir misiniz?

— Tabii mösyö...

Bu sorulardan sonra iş adamı daha özel sorulara geçti:

— Çok iyi bilirsiniz ki, bir patronla sekreteri arasında sıkı ve samimi bağların bulunması lazımdır. Entellektüel duyularımız bir olmalı...

O zaman sarışın kız patronun sözünü keserek atıldı:

— Dolambaçlı yollardan giderek kendinizi yormayınız mösyö, eski patronum kollarımın arasında öldü. Anlarsınız ya!...

Oyalamak

Genç kız, baloda tanıdığı dört genci evine davet etmişti. Ailesi davete itiraz etmediler. Sadece annesi:

— Hepsi iyi ama dördünü birden nasıl eğlendireceksin? diye sorunca, genç kız gülerек cevap verdi:

— Hiç üzülme, anneciğim!... Üçü televizyon seyretmeyi seviyor!

Picasso gibi...

Marie-Helen yeni evlenmişti. Birkaç gün sonra rastladığı arkadaş sordu:

— Mesut musun?

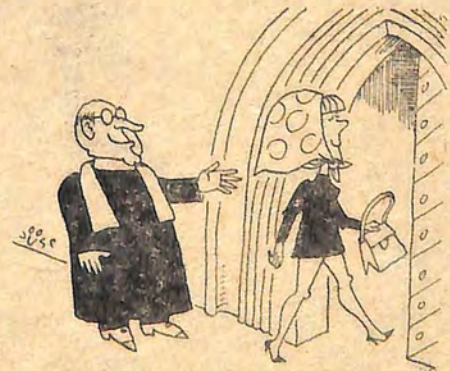
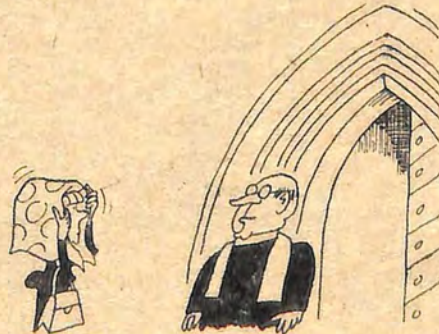
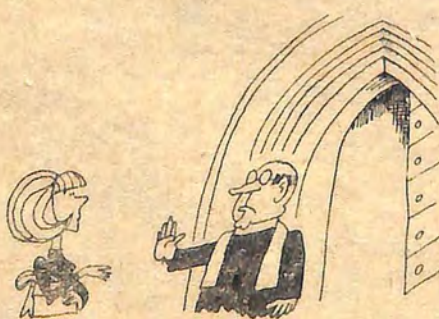
— Evet...

— İlk geceniz hakkındaki düşüncen ne?

— Picasso gibi düşünüyorum.

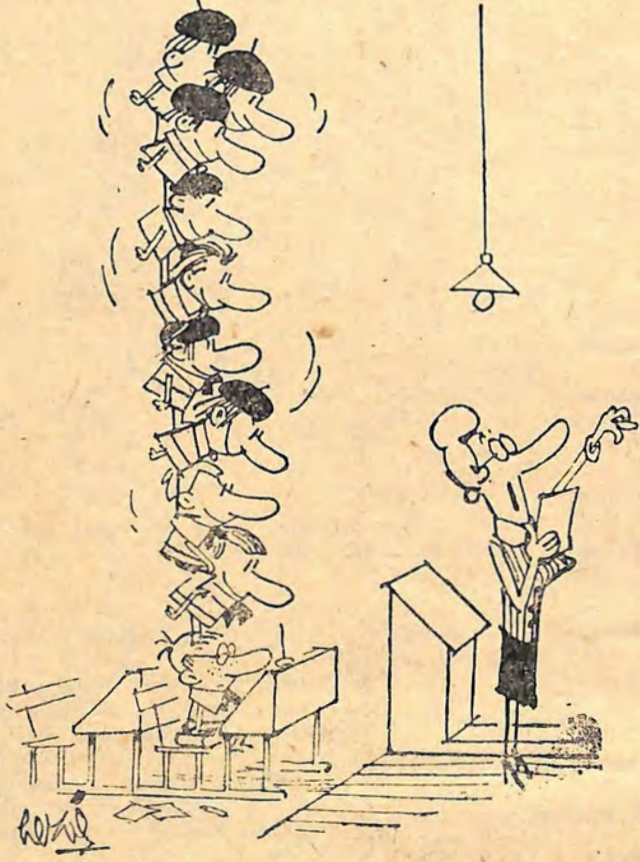
— Nasıl?

— Ya sevişilir, ya sevişilmez!

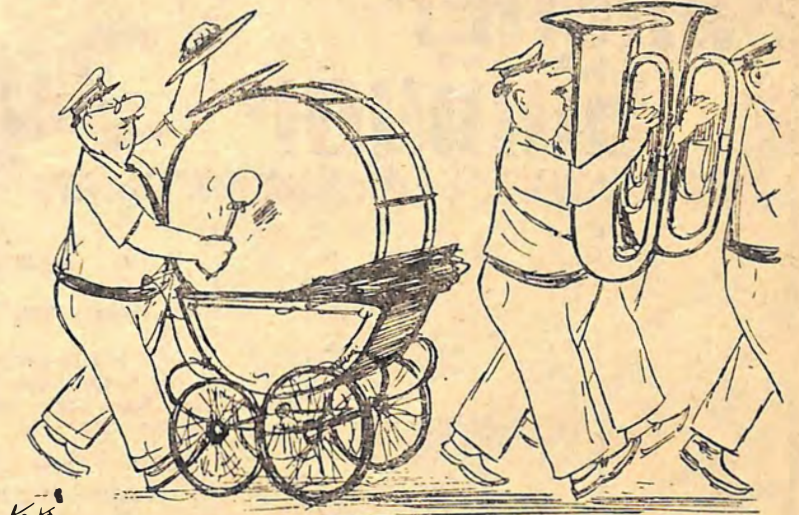

Yazısız

DÜNYA KARIKATÜRLERİ

— ARKADAŞLARINIZIN OMUZU ÜZERİNDEN BAKARAK KOPYA ÇEKMEYİN SAKIN...

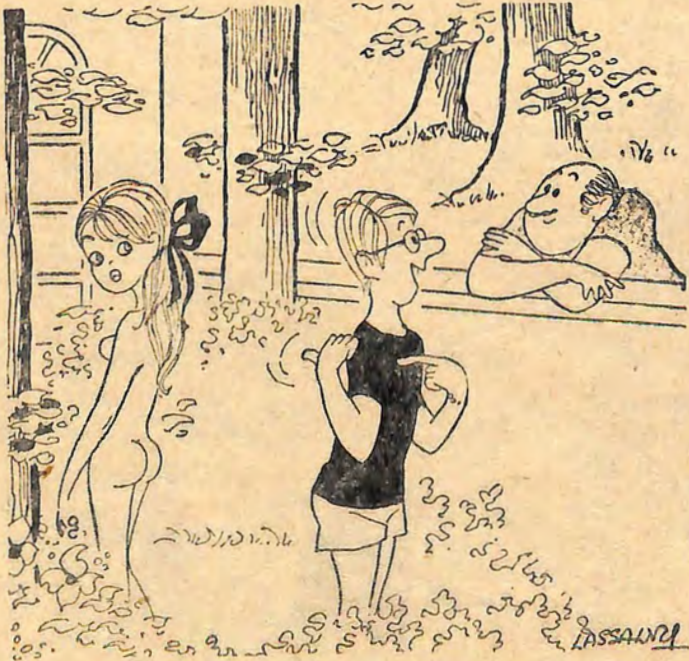

Qisu

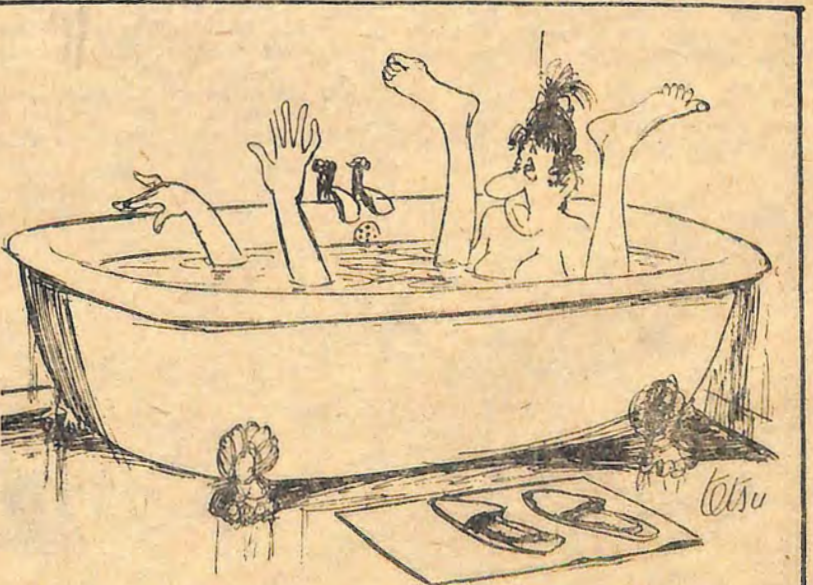
YAZISIZ!

— ŞİMDİ ANLADINMI DELİKANLI KİRANIN FAZLA OLMADIĞINI...

— ADI HAVVA AMMA BENİMKİ ADEM DEĞİL. BİLİYORSUNUZ Kİ POL...

YAZISIZ!

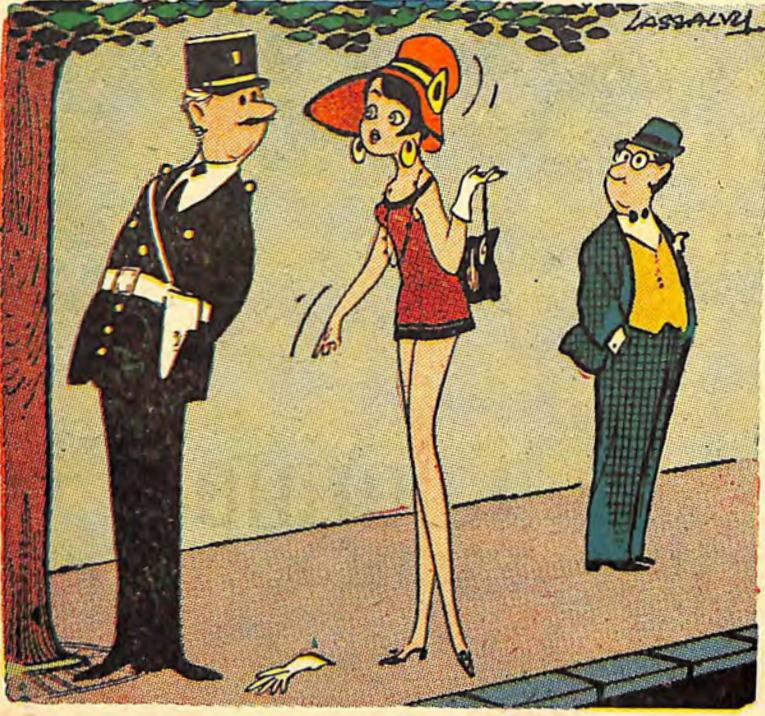
Bu yıl
YAPI ve KREDİ
BANKASI

tasarruf mevduatı sahiplerine

7.5
MİLYON
LİRA

tutarında ikramiyeler
dağıtıyor

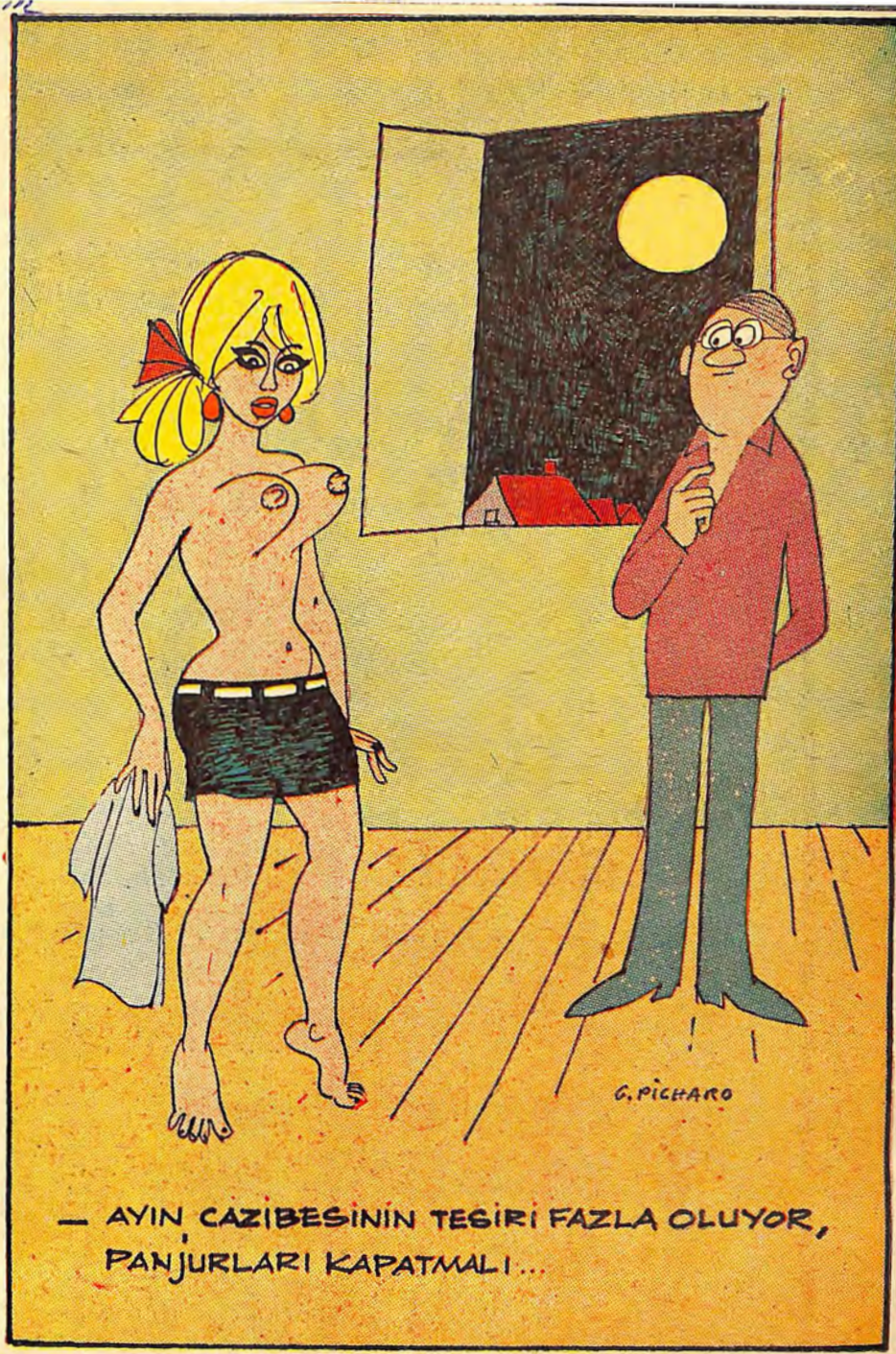
Akhaha

— LÜTFEN EL DİVENİMİ ALIRMISINIZ ? MİNİ
ETEĞİM BUNA İMKÂN BIRAKMIYOR !

— BANA BAK, ŞU PICASSO MODASINA UYMA-
YI BIRAK DA, SÜTYENİNİ DOĞRU GİY...

— AYIN CAZİBESİNİN TESİRİ FAZLA OLUYOR,
PANJURLARI KAPATMALI...

— FOTO-STAR STÜDYOSUNUN KOMPLİMANLARIYLA.